

IZAGA

Isingeniso: Injongo yendaba

1 Izaga zikaSolomoni indodana
kaDavida, inkosi yako-Israyeli:

- ² ukuba abantu bazuze
ukuhlakanipha lokuzithiba;
ukuba bazwisise amazwi
okuqedisisa;
- ³ ukuba bazuze impilo yokuzithiba
lobuqotho,
besenza okulungileyo,
okufaneleyo lokuqondileyo;
- ⁴ ukunika ulwazi kwabayizithutha,
ulwazi lokukhetha okuqondileyo
kwabatsha –
- ⁵ ukuthi ohlakaniphileyo alalele
engeze ukufunda kwakhe,
kuthi obonisisayo
azuze izeluleko –
- ⁶ ukuba abantu bazwisise izaga
lemizekeliso,
izitsho lamalibho
abahlakaniphileyo.
- ⁷ Ukwesaba uJehova kuyikuqala
kolwazi,
kodwa iziwula ziyakweyisa
ukuhlakanipha lokuzithiba.

*Izixwayiso Ngokubambelela
Elwazini*

Isixwayiso ngokuhugeka

- ⁸ Lalela, ndodana yami,
izeluleko zikayihlo
njalo ungadeli
imfundiso kanyoko.
- ⁹ Kuzakuba ngumqhele omuhle
ekhanda lakho
lomgaxo wokucecisa
intamo yakho.

- ¹⁰ Ndodana yami, aluba izoni
zikhuga, ungaze wavuma.
- ¹¹ Uma zisithi, "Woza sihambe;
kasicathamele abantu sichithe
igazi,
kasicwathele omunye umuntu
ongelacala;
- ¹² kasibaginye bephila
njengencwaba,
sibathi jwamu
njengabawele emgodini;
- ¹³ sizazuza impahla ezinhle
ezahlukeneyo
sigwalise izindlu zethu
ngempango;
- ¹⁴ phathisana lathi ukuze sabelane
lezozinto" –
- ¹⁵ ndodana yami, unghambi
lazo,
ungalugxobi olwakho
ezindleleni zazo;
- ¹⁶ ngoba ezabo izinyawo
zigijima ekoneni,
bayaphangisa
ukuchitha igazi.
- ¹⁷ Kakusizi ukuthiya ngembule
lithe
dandalazi emehlweni ezinyoni!
- ¹⁸ Abantu laba bacathamela
ukuchitheka kwelabo igazi;
bajuma okwabo ukuphila.
- ¹⁹ Sinjalo isiphetho salabo
abadinga
inzuzo ngokugebenga;
kuyayichitha impilo yalabo
abayitholayo.

*Isixwayiso Ngokufulathela
Inhlakanipho*

- ²⁰ Ukuhlakanipha kuyamemeza
emgwaqweni,
kuphakamisa ilizwi
lakho ezinkundleni;
- ²¹ kuyanqongolozela lezindleleni
okuxokozela khona,

kuyatshumayela emasangweni
omuzi kuthi:

²² "Koze kube nini lina zithutha
lithanda ubuthutha benu na?
Koze kube nini izideleli
zikhohisa ukudelela
leziphukuphuku zizonda
ulwazi na?"

²³ Aluba lilalele ukukhuza
kwami,
ngabe ngalivulela isifuba sami
ngalivezela imicabango yami.

²⁴ Kodwa ngenxa yokuthi
langifulathela ngilibiza,
kwangabi khona onginanzayo
ngiselula isandla sami,

²⁵ njengoba lala izeluleko zami
kalavuma ukukhuza kwami,

²⁶ ngakho lami ngizahleka
selihlupheka;
ngizalikulodela nxa lisehlelwa
lusizi –

²⁷ nxa usizi lulehlela
njengesiphepho; nxa
incithakalo ilikhukhula
njengesivunguzane nxa usizi
lezinhlupheko ziligabhela.

²⁸ "Lapho-ke bazangibiza kodwa
kangiyikusabela;
bazangidinga bangangifumani.

²⁹ Ngoba babeluzonda ulwazi
kabaze
bakhetha ukwesaba uJehova,

³⁰ ngoba kabavumanga iseluleko
sami,
badelela ukukhuza kwami,

³¹ bazakudla izithelo zokuhamba
kwabo
basuthiswe ngezithelo
zamacebo abo.

³² Phela ubuhlongandlebe
bezithutha buzazibulala,
lokungananzi

kweziphukuphuku
kuzazibhubhisa;
³³ kodwa lowo ongilalelayo
uzahlala evikelekile
ekhululekile,
engesabi lutho olungamlimaza."

Imivuzo Emihle Yokuhlakanipha

2 Ndodana yami, uma
usamukela
amazwi ami
ugcine imilayo yami
ngaphakathi kwakho,
² uvule indlebe yakho izwe
ukuhlakanipha
unikele inhliziyi yakho
ukuthi izwisise,
³ njalo uma ucela ukuqedisisa
ukhalela kakhulu ukuzwisisa,
⁴ futhi ukudingisisa njengokudinga
isiliva
ukuphenye njengento eligugu
efihliweyo,
⁵ lapho-ke uzakuzwisisa
ukumesaba
uJehova njalo uluzuze ulwazi
lukaNkulunkulu.
⁶ Ngoba uJehova uyapha
ukuhlakanipha,
emlonyeni wakhe kuphuma
ulwazi lokuqedisisa.
⁷ Abaqotho ubapha ukunqoba,
ulihawu lalabo abahamba
bengasoleki,
⁸ ngoba uyayilinda indlela
yabalungileyo
avikele ukuhamba
kwabathembekileyo bakhe.
⁹ Yikho uzazwisisa lokho
okulungileyo
lokuqondileyo lokufaneleyo –
zonke izindlela ezinhle.
¹⁰ Ngoba ukuhlakanipha
kuzangena

enhliziyweni yakho,
lolwazi lubemnandi
emphefumulweni wakho.

¹¹Ukwazi ukukhetha
kuzakuvikela,
lokuzwisisa kuzakulinda.

¹²Ukuhlakanipha kuzakusindisa
ezindleleni zabantu ababi,
abantu abamazwi abolileyo,

¹³abatshiya izindlela
eziqondileyo,
bahambe ngezindlela
ezilamathunzi,

¹⁴abathokoza ngokwenza okubi
bajabule ngokungcola kokubi,

¹⁵abandlela zabo zitshekile
lokuhamba kwabo
kakuqondakali.

¹⁶Kuzakukhulula njalo
koyisiphingikazi,
lasemfazini wakho olamazwi
akhohlisayo,

¹⁷osetshiye indoda yakhe
yobutsha bakhe
wadela isifungo
asenza phambi
kukaNkulunkulu.

¹⁸Ngoba indlu yakhe iholela
ekufeni
lezindlela zakhe
zidonsela kwabafuleyo.

¹⁹Kakho ongena kuye obuyayo
kumbe aphinde azuze
izindlela zokuphila.

²⁰Ngakho uzahamba ezindleleni
zabantu abalungileyo
walele emikhondweni
yabaqondileyo.

²¹Ngoba abaqotho bazahlala
elizweni,
labangasolekiyo bazasala kulo;

²²kodwa izigangi zizasuswa

elizweni,
labangathembekanga
bazakhutshwa kulo.

*Eminye Njalo Imivuzo Emihle
Yokuhlakanipha*

3 Ndodana yami, ungakhohlwa
imfundiso yami,
kodwa ugcine
imilayo yami enhliziyweni
yakho,

²ngoba izakwandisa impilo
yakho
okweminyaka eminengi
ikuphe impumelelo.

³Akunasuki kuwe loba nini
uthando lokuthembeka;
kubophele entanyeni yakho,
ukubhale egwalibeni
lenhliziyo yakho.

⁴Ngalokho uzathandeka uzuze
igama elihle emehlweni
kaNkulunkulu
laphambi kwabantu.

⁵Themba kuJehova ngenhliziyo
yakho yonke,
ungathembi okwakho
ukuzwisisa;

⁶ivume kuzo zonke izindlela
zakho,
yona izaqondisa zonke
izindlela zakho.

⁷Ungazenzi ohlakaniphileyo
ngokubona kwakho;
yesaba uJehova
uxwaye okubi.

⁸Lokho kuzawuphilisa umzimba
wakho
kuwaqinise lamathambo akho.

⁹Dumisa uJehova ngemfuyo
yakho;

ngezithelo zakho zokuqala
zonke;
¹⁰ ngalokho iziphala zakho
zizagcwala ziphuphume,
lezimbiza zakho
zewayini zize zichitheke
ngewayini elitsha.

¹¹ Ndodana yami, ungeyisi
ukulaya kukaJehova njalo
ungacaphukeli ukukhuza
kwakhe,
¹² ngokuba uJehova ulaya labo
abathandayo,
njengoyise elaya
indodana yakhe ayithandayo.

¹³ Ubusisiwe umuntu ozuza
ukuhlakanipha, umuntu ozuza
ukuqedisisa,
¹⁴ ngoba khona kulenzuzo
eyedlula isiliva
lembuyiselo eyedlula
igolide.
¹⁵ Kuligugu elidlula amarubhi;
kakukho okuloyisayo
okungalinganiswa lakho.
¹⁶ Impilo ende isesandleni sakho
sokunene;
kwesokhohlo kulenotho
lodumo.
¹⁷ Izindlela zakhe zilokuthokoza,
lemikhondo yakhe ilokuthula.
¹⁸ Kuyisihlahla sokuphila
kulabo abakwamukelayo;
labo abakuphathayo bazabusiwa.
¹⁹ Ngokuhlakanipha uJehova
wabeka izisekelo zomhlaba,
ngokuqedisisa wamisa izulu
endaweni yalo;
²⁰ ngolwazi lwakhe izilwandle
zehlukaniswa,
lamayezi athontisa amazolo.
²¹ Ndodana yami, gogosa
ingqondo ehlela ngolwazi,

ungayekeli kukucatshela;
²² kuzakuba yikuphila kuwe,
kube ngumceciso omuhle
entanyeni yakho.
²³ Lapho-ke kuzahamba ngendlela
evikelweyo
unyawo lwakho lungakhubeki;
²⁴ nxa ulala kawuyikwesaba;
uzalala ubuthongo obumnandi.
²⁵ Ungabi lovalo nxa ujunywa
ngumonakalo
kumbe yikubhidlika
lokho okwehlela ababi,
²⁶ ngoba uJehova uzakuba
lithemba lakho
avikele unyawo
lwakho emjibileni.

²⁷ Ungaze wala ukusiza
labo abadinga uncedo,
wena ulakho
ongabasiza ngakho.
²⁸ Ungabokuthi kumakhelwane
wakho: "Ubobuya kwesinye
isikhathi; ngizakunika kusasa" –
wena ulalo lololutho.

²⁹ Ungacebi okubi
ngomakhelwana wakho,
ohlezi lawe ekwethemba.
³⁰ Ungaxabani lomuntu
kungelasizatho –
yena engakonanga ngalutho.
³¹ Ungamhawukeli
umuntu othanda ukulwa
loba nje ufise lakuphi ukwenza
kwakhe,
³² ngokuba uJehova uyamenyanya
umuntu oxhwalileyo
kodwa oqotho
umbeka ekhwapheni lakhe.
³³ Isiqalekiso sikaJehova
sehlela endlini yababi,
kodwa uyayibusisa indlu
yabalungileyo.
³⁴ Uyabahleka usulu abayizideleli

ezizithembayo,
 kodwa abaphe umusa
 abathobekileyo.
³⁵ Abahlakaniphileyo baphiwa
 udumo
 kodwa abayiziwula
 ubathela ihlazo.

Ukuhlakanipha Kuyinqaba

4 Zwanini, madodana ami,
 izeluleko zikayihlo;
 lalelani lizuze ukuqedisisa.
² Ngilipha izifundiso ezipheleleyo;
 ngakho lingalahli imfundiso
 yami.
³ Ngathi ngisengumfana
 emzini kababa,
 ngisebuthakathaka, ngiyimi
 ngedwa ingane kamama,
⁴ wangifundisa ubaba wathi,
 "Abambe amazwi ngenhliziyo
 yakho yonke;
 gcina imilayo yami ukuze uphile.
⁵ Zuza ukuhlakanipha, zuza
 ukuqedisisa;
 ungawakhohlwa amazwi ami,
 kumbe ugudluke kuwo.
⁶ Ungafulatheli ukuhlakanipha,
 kuzakuvikela;
 kuthande, kuzakulinda.
⁷ Ukuhlakanipha kuyinqaba;
 ngakho zuza ukuhlakanipha.
 Zuza ukuqedisisa loba
 kungathatha
 konke olakho.
⁸ Kugogose, kuzakuphakamisa;
 kugone, kuzakunika udumo.
⁹ Kuzakwethesa umqhele
 wamaluba
 omusa ekhanda lakho
 kukwethese umqhele
 wenkazimulo."
¹⁰ Zwana mntanami, yamukela
 lokho engikutshoyo,

ukuze izinsuku zokuphila
 kwakho
 zibe zinengi.
¹¹ Ngiyakukhokhela endleleni
 yokuhlakanipha,
 ngikuqondise ezindleleni
 eziqondileyo.
¹² Nxa uhamba kawuyikuthikaza;
 nxa ugijima
 kawuyikukhubeka.
¹³ Bamblela iziqondiso,
 ungayekethisi;
 zigcine kuhle ngoba
 ziyikuphila kwakho.
¹⁴ Ungayingeni indlela yababi
 njalo unгахambi endleleni
 yezigangi.
¹⁵ Ixwaye, unгахambi ngayo;
 itshiye uqhubeke ngeyakho
 indlela.
¹⁶ Phela kabalali bengenzanga
 ukuganga;
 badela ubuthongo
 bengakaqali balimaze omunye
 omuntu.
¹⁷ Badla isinkwa sobubi banathe
 iwayini
 lobudlwangudlwangu.
¹⁸ Indlela yabalungileyo
 injengovivi
 lokusa,
 kukhule ukukhanya kwalo kuze
 kuphelele emini.
¹⁹ Kodwa indlela yababi ifana
 lomnyama omkhulu;
 kabazi ukuthi kuyini
 okubakhubayo.
²⁰ Ndodana yami, zwana lokhu
 engikutshoyo;
 lalelisisa amazwi ami.
²¹ Ungawasusi emehlweni akho,
 agcine enhliziyweni yakho;
²² ngokuba ayikuphila kulabo
 abawafumanayo;

lokuqina komzimba wonke womuntu.

- ²³ Phezu kwakho konke, gcina inhliziyo yakho, ngoba ingumthombo wokuphila kwakho.
- ²⁴ Lahla izibozi zamazwi emlonyeni wakho; ungakhuphi inkulumo yokuxhwala ezindebeni zakho.
- ²⁵ Khangelisa amehlo akho nta phambili, uwathi nhlo amehlo akho kulokho okuphambi kwakho.
- ²⁶ Lungisa izindlela ukuze izinyawo zakho zinyathele kuhle, uhambe ngezindlela eziqinileyo kuphela.
- ²⁷ Ungaphambukeli kwesokunene loba kwesokhohlo; Ugcine unyawo lwakho lunganyatheli okubi.

Isixwayiso Kwabafebayo

- 5** Ndodana yami, nanzelela ukuhlakanipha kwami, ulalele kuhle amazwi ami alombono,
- ² ukuze uhlale ukwazi ukukhetha okuqondileyo lokuze izindebe zakho zigcine ulwazi.
- ³ Phela izindebe zesifebekazi zithonta uluju, lenkulumo yaso iyatshelala kulamafutha;
- ⁴ kodwa ekucineni iyababa ingathi yinyongo, ibukhali njengenkemba esika nxa zombili.
- ⁵ Izinyawo zaso zehlela ekufeni;

izinyathelo zaso ziqonda nta elibeni.

- ⁶ Kasikhathali ukuthi kuphilwa njani; izindlela zaso ziyazombeza, kodwa kasikuboni lokho.
- ⁷ Ngalokho-ke, madodana ami, ngilalelani; lingaphambuki kulokho engikukhulumayo.
- ⁸ Hambani ngendlela ekhatshana kwaso, lingasondeli emnyango wendlu yaso,
- ⁹ funa unikele kwabanye amandla akho wonke lobudala bakho kulowo olesihluku,
- ¹⁰ funa abemzini bazitike ngenotho yakho lokusebenza kwakho kunothise umuzi wenye indoda.
- ¹¹ Ekupheleni kokuphila kwakho uzabubula, lapho inyama yakho lomzimba wakho sekugugile.
- ¹² Uzakuthi, "Uthi ngangikuzonda yini ukulaywa! Inhliziyo yami yayikuzonda njani ukuqondiswa!"
- ¹³ Ngangingafuni ukulalela abafundisi bami kumbe ukulalela abeluleki bami.
- ¹⁴ Sengifike kongqe ngiphakathi kukazulu wonke."
- ¹⁵ Natha amanzi kowakho umgqomo, amanzi agelezayo kowakho umthombo.
- ¹⁶ Kambe imithombo yakho iyekelwe igeleza emigwaqweni, lezifula zakho zamanzi zigelezele ezinkundleni zabantu na?

- ¹⁷ Kazibe ngezakho wena
wedwa, ungazabelani
labafokazana nje.
- ¹⁸ Sengathi ungabusiwa
umthombo
wakho
njalo sengathi ungathokoza
ngomfazi wobutsha bakho.
- ¹⁹ Oyimpalakazi ethandekayo,
imbabala ebutshelezi –
amabele akhe
sengathi angakusuthisa lanini,
nini lanini ukhangwe luthando
lwakhe.
- ²⁰ Hawu, ndodana yami,
kungani uthunjwa yisifebekazi?
Kungani ugoni iqolo lomfazi
wenye indoda?
- ²¹ Phela izindlela zomuntu zithe
bha kuJehova,
uyahlola zonke izindlela zakhe.
- ²² Izenzo ezimbi zomuntu omubi
ziyamthiya;
izibopho zesono sakhe
zimuthe nko.
- ²³ Uzabhubha ngoba engalayeki,
elahlekiswa yibuphukuphuku
bakhe.

Izixwayiso Ngobuwula

- 6** Ndodana yami, nxa
wenzele umakhelwane wakho
isibambiso,
uba libambene isandla
ukuba uzamhlawulela
imilandu
yakhe,
- ² aluba usuzihilele ngalokho
okutshiloyo,
wazibambisa ngamazwi
omlomo wakho,
- ³ lapho-ke yenza lokhu, ndodana
yami, ukuzikhulula,
njengoba usuwele
ezandleni zakhe

- umakhelwane wakho:
Hamba ufike uzehlise;
mncengancenge umakhelwane
wakho!
- ⁴ ungawavumeli ubuthongo
amehlo akho,
ungavumeli ukuwozela
enkopheni zakho.
- ⁵ Zikhulule njengempala
ezandleni zomzingeli,
njengenyoni
esifini somthiyi.
- ⁶ Khangela ubunyonyo, we vila;
hlolisisa ukwenza kwabo
uhlakaniphe!
- ⁷ Kabulamphathi, kabula
mkhangeli
loba umbusi,
- ⁸ kodwa buyaqoqa umphako
wabo ehlobo
bubuthe ukudla kwabo
nxa kuvunwa.
- ⁹ Uzalala khonapho kuze kube
nini, we vila ndini?
Uzavuka nini ebuthongweni
bakho?
- ¹⁰ Ubuthongo obuncane,
ukuwozela
okuncane,
ukugoqa izandla okuncane
uphumula –
- ¹¹ ubuyanga buzafika kuwe
njengesela lokuswela
njengesigebenga.
- ¹² Isigangi lesixhwali esihamba
sikhuluma amanyala,
- ¹³ esiqhweba ngelihlo sitshengise
ngezinyawo zaso njalo
sitshengise ngeminwe yaso,
- ¹⁴ esiceba ububi ngenkohliso
enhliziyweni yaso –
sithanda ukuvusa
inkani kokuphela.

¹⁵ Ngakho lowo uzawelwa
yingozi ngokuphazima;
uzabhidlizwa ngokutshetsha –
kungasekho okungenziwa.

¹⁶ Ziyisithupha izinto uJehova
azizondayo,
eziyisikhombisa eziyisinengiso
kuye:

¹⁷ amehlo atshengisa ukudelela,
ulimi oluqamba amanga,
izandla ezichitha igazi
elingelacala,

¹⁸ inhliziyo egaya izibozi,
izinyawo eziphangisa ukuya
ebubini,

¹⁹ ufakazi wamanga, okhuluma
inkohliso
lomuntu oletha ukuxabana
kubazalwane.

Isixwayiso Ngokuphinga

²⁰ Ndodana yami, gcina imilayo
kayihlo ungedeli imfundiso
kanyoko.

²¹ Kubophele enhliziyweni yakho
nini lanini;
kugqize entanyeni yakho.

²² Nxa uhamba, lezizinto
zizakukhokhela;
lanxa ulele zizakulinda;
uthi uvuka zikukhulumise.

²³ Ngoba imilayo le iyisibane,
imfundiso le iyikukhanya,
leziqondiso zokuzithiba
ziyindlelela yokuphila,

²⁴ zikuvikela kowesifazana
ongaziphathanga,
laselimini olumnandi lomfazi
ongelambeko.

²⁵ Ungasuki umfise ngenhliziyo
yakho ngenxa yobuhle bakhe
kumbe akuhuge ngamehlo
akhe,

²⁶ ngoba iwule liyakululazisa
ufane lesinkwa,

kuthi isifebekazi sidilize
impilo yakho uqobo.

²⁷ Kambe umuntu angokhela
umlilo
emathangazini akhe na zingaze
zatsha izigqoko zakhe?

²⁸ Kambe umuntu angahamba
phezu kwamalahle
izinyawo zakhe zingaze zatsha
na?

²⁹ Kunjalo kulowo olala lomfazi
wenye indoda; kakho omthintayo
ongayikujeziswa.

³⁰ Abantu kabalithuki isela nxa
lintshontsha ngoba lifuqwa
liphango.

³¹ Kodwa lingabanjwa
lihlawuliswa kasikhombisa,
loba kulithathela yonke impahla
yendlu yalo.

³² Kodwa indoda efebayo
kayilangqondo;
lowo okwenzayo
lokho uyazibulala yena
ngokwakhe.

³³ Izidutshulo lehlazo kuyisabelo
sakhe,
ukuyangeka kwakhe kakusoze
kwafa kwaphela

³⁴ ngoba ubukhwele bendoda
yalowomfazi buyiqubula ulaka,
ingabe isaba lozwelo lapho
isiphindisela.

³⁵ Kayizukuvuma inhlawulo;
Kayiyikwamukela isivalamlomo
loba singakanani.

Isixwayiso Kumfazi Oyisifebe

7 Ndodana yami, agcine amazwi
ami ulondoloze imilayo yami
ngaphakathi kwakho.

² Gcina imilayo yami ukuze
uphile;
ulinde imfundiso yami

- njengegugu lakho elikhulu.
- ³Ibophele eminweni yakho;
uyilobe ecepheni lwenhliziyi
yakho.
- ⁴Tshela ukuhlakanipha uthi,
"Ungudadewethu wena,"
uthi ukuqedisisa kuyisihlobo
sakho;
- ⁵Izizinto zizakuvikela emfazini
oyisifebe,
lakumkakho ongelambeko
ngamazwi akhe adukisayo.
- ⁶Ngema ewindini lendlu yami
ngalunguza ngesikhala.
- ⁷Ngabona phakathi kwaba
yizithutha, ngananzelela
phakathi kwamajaha
ngabona ijaha elingelangqondo.
- ⁸Lalisehla ngomgwaqo liseduze
lejiko,
liqonda endlini yowesifazana
- ⁹ntambama sekunqunda amehlo,
umnyama wobusuku usujiya.
- ¹⁰Khonokho nje kwaqhamuka
owesifazana elihlangabeza
egqoke okwesiwule ngoba
eqophile.
- ¹¹(Umfazi lowo, ngumuntu
womsindo uyisiqholo,
izinyawo zakhe
kazihlali phansi;
- ¹²khathesi nangu emgwaqweni,
njalo nangu enkundleni,
utshobatshoba izindawana
zonke.)
- ¹³Wafika waligona lelijaha
walanga
wakhuluma engelanhloni
wathi:
- ¹⁴"Ngenzile umnikelo
wobudlelwano ngekhyaya;
lamuhla ngizigcwalisile
izifungo zami.
- ¹⁵Yikho ngilapha
ukukuhlangabeza;
sengikudinga ngaze
ngakuthola!
- ¹⁶Sengiwendlele umbheda wami
ngamalineni eGibhithe
awemibalabala.
- ¹⁷Sengiwuqholile umbheda
wami ngemure,
ngenhlabala langesinamoni.
- ¹⁸Woza sizitike ngothando kuze
kuse;
kasizijabulise ngothando!
- ¹⁹Indoda yami kayikho ekhaya;
ihambile iye khatshana.
- ²⁰Ithwele isikhwama sayo
sigwele imali,
ngakho kayibuyi
kuze kube phakathi
kwenyanga."
- ²¹Ngamazwana akhe amnandi
waledukisa ijaha lelo;
walihuga ijaha
lelo ngolimi olumnandi.
- ²²khonokho nje lahle lamlandela
njengenkabi idonselwa
ukuyabulawa,
njengomziki uzingenisa
emjibileni,
- ²³umtshoko uze uyohlaba isibindi,
njengenyoni ithothela
ngaphansi
kwesifu,
ingaboni ukuthi isizingenise
ekufeni.
- ²⁴Ngakho-ke madodana ami,
ngilalelani;
Zwanini lokhu engikutshoyo.
- ²⁵Lingayivumeli inhliziyi
ikhangwe yizindlela zakhe,
langabe iphumpethekele
emikhubeni yakhe.
- ²⁶Banengi labo asebadilizile;
izinkubela zakhe zilucaca
olwesabekayo.

²⁷ Indlu yakhe ingumgudu oya
engcwabeni,
iholela phansi ezindongeni
zokufa.

Ubizo Lokuhlakanipha

8 Ukuhlakanipha kakumemezi
yini?

Ukuqedisisa kakuphakamisi
ilizwi lakho na?

² Emiqolweni yezindlela,
emahlanganweni ezindlela
kulapho okujame khona;

³ emasangweni angena phakathi
kwedolobho,
ezintubeni kuyamemeza
kakhulu kusithi:

⁴ "Ngimemeza lina, madoda;
ilizwi lami libiza bonke abantu.

⁵ Lina eliyizithutha, zuzani
ukuqonda;
lina ziphukuphuku, zuzani
ukuqedisisa.

⁶ Lalelani ngoba ngilitshela izinto
eziqakathekileyo;
ngivula izindebe
zami ngikhuluma okuqondileyo.

⁷ Umlomo wami ukhuluma
okuliqiniso,
ngokuba izindebe zami
ziyabenyanya ububi.

⁸ Wonke amazwi omlomo wami
aqondile;
kalikho lelilodwa
elitshekileyo loba elingcolileyo.

⁹ Kulowo ozwisisayo wonke
alungile;
akulankohliso kulabo
abalolwazi.

¹⁰ Khetha iseluleko sami
kulesiliva,
ulwazi kulegolide elikhethiweyo,

¹¹ ngoba ukuhlakanipha

kuligugu okudlula amarubhi,
kakukho ezifisweni zakho
okulingana lakho.

¹² "Mina, kuhlakanipha, ngihlala
ndawonye lokuqondisisa;
ngilolwazi lokukhetha kuhle.

¹³ Ukwesaba uJehova yikuzonda
ububi; ngiyakuzonda
ukuzazisa lobuqholo,
ukuziphatha kubi
lenkulumo ebolileyo.

¹⁴ Ukweluleka lokwahlulela
okuhle kungokwami;
ngilokuzwisisa lamandla.

¹⁵ Amakhosi abusa ngenxa yami
lababusi balakho ukutshaya
imithetho elungileyo;

¹⁶ amakhosana abusa ngami,
lazo zonke izikhulu
ezibusa emhlabeni.

¹⁷ Ngiyabathanda labo
abangithandayo,
labo abangidingayo
bayangifumana.

¹⁸ Kimi kukhona inotho lodumo,
inotho engapheliyo
lokuphumelela.

¹⁹ Izithelo zami zingcono
kulegolide elicengiweyo;
okuphuma kimi
kwedlula isiliva sekhethelo.

²⁰ Ngihamba ngendlela
yokulunga,
ngilandela umkhondo
wokuqonda,

²¹ ngiyabela inotho kulabo
abangithandayo ngigcwalise
iziphala zabo.

²² UJehova wangenza
ngabakhona ngaqalela konke
okukhona,
kuqala kokwenza ezinye
izinto;

²³ ngaba khona ekudabukeni
kwezinto,

kwasekuqaleni, umhlaba
ungakabi khona.
²⁴ Kungakabi lezilwandle,
ngasengizelwe,
kungakabi khona
izihotsha ezigcwele amanzi;
²⁵ izintaba zingakamiswa
ezinsikeni zazo,
engakabi khona
amaqaqa, ngasengizelwe,
²⁶ uJehova engakawenzi umhlaba
lamaganga,
loba lonke uthuli lomhlaba.
²⁷ Ngangikhona uJehova ehlela
kuhle izulu,
ephawula kuhle
imingcele yomkhathi
lolwandle,
²⁸ esenza amayezi emkhathini
wazizinzisa izinziki zolwandle,
²⁹ ebeka imingcele yolwandle
ukuze amanzi angedluli izimiso
zakhe, ngesikhathi lapho emisa
izisekelo zomhlaba.
³⁰ Ngalesosikhathi
ngangingumbumbi eceleni
kwakhe.
Ngangigcwele injabulo insuku
ngensuku,
ngithokoza ukuba laye
kokuphela,
³¹ ngithokoza ngomhlaba wakhe
wonke
ngijabuliswa yibukhona
babantu.
³² "Ngakho-ke, madodana ami,
ngilalelani;
³³ babusisekile labo abalondoloza
izindlela zami.
Lalelani imfundiso
yami ukuze lihlakaniphe;
lingaqali ukuyidela.
³⁴ Ubusisiwe lowomuntu
ongilalelayo,

olinda imihla yonke eminyango
yami, elindile entubeni yami.
³⁵ Ngoba lowo ongifumanayo
uzuza ukuphila
emukeliswe ukuthandwa
nguJehova.
³⁶ Kodwa lowo owehlulekayo
ukungifumana uyazilimaza;
bonke abangizondayo
bathanda ukufa.”

*Ukuxusa kweNhlakanipho
lokobuWula*

9 Ukuhlakanipha sekuzakhele
indlu yakho, imisiwe
ngezinsika
eziyisikhombisa.
² Isiphekiwe inyama yakho
kwalungiswa lewayini;
konke sekudekiwe etafuleni.
³ Usewathumile amantombazana,
uyanxusa emi ezindaweni
eziphakemeyo zedolobho.
⁴ "Akuthi bonke abayizithutha
beze lapha!"
esitsho kulabo abangaqedisisiyo.
⁵ "Wozani lidle ukudla kwami
linathe iwayini
esengililungisile.
⁶ Lahlani izindlela zenu
zobuthutha
lizaphila;
hambani ngendlela yokuzwisisa.
⁷ "Lowo oweluleka oklolodayo
ubiza inhlamba;
okhuza umuntu
oxhwalileyo ucina ethethiswa.
⁸ Ungakhuzi isiqholo ngoba
sizakuzonda;
khuza ohlakaniphileyo
uzakuthanda.
⁹ Yeluleka umuntu
ohlakaniphileyo

uzakwandisa ukuhlakanipha
kwakhe;
fundisa umuntu olungileyo,
uzakwengeza ulwazi lwakhe.

- ¹⁰ "Ukumesaba uJehova
kuyikuqala
kwenhlakanipho,
njalo ulwazi
ngaLowo Ongcwele
luyikuqedisisa.
¹¹ Ngoba ngami zizakubazinengi
izinsuku zakho,
kwandiswe iminyaka
yokuphila kwakho.
¹² Nxa
uhlakaniphile, ukuhlakanipha
kwakho kuzakusiza;
aluba uyisiqholo, uzahlupheka
wedwa.
¹³ Umfazi othiwa nguBuwula
ulomsindo;
kagobeki njalo kazi lutho.
¹⁴ Uthanda ukuhlala emnyango
wendlu yakhe,
esihlalweni endaweni
ephezulu embonisweni
yedolobho,
¹⁵ abe ehuga labo abedlulayo,
abahamba beqondile lapho
abaya khona.
¹⁶ "Abeze lapha bonke
abayizithutha!"
esitsho kulabo
abangacabangiyo.
¹⁷ "Ulutho lokuntshontshwa
lumnandi;
ukudla okudlelwa ensitha
kuyahlabusa!"
¹⁸ Kodwa kabazi ukuthi kuyafiwa,
kuleyondawo, ukuthi izethekeli
zalowomfazi
sezaphelela ekujuleni
kwengcwaba.

Izaga zikaSolomoni

10 Izaga zikaSolomoni:

- Indodana ehlananiphileyo
iletha ukuthokoza kuyise,
kodwa indoda eyisiwula iletha
ukudabuka kunina.
- ² Inotho ezuzwe ngobuqili
kayisizi lutho,
kodwa ukulunga kuyakhulula
ekufeni.
- ³ UJehova kayekeli abalungileyo
belambile kodwa uyavimbela
izinkanuko zezixhwali.
- ⁴ Izandla ezivilaphayo ziletha
ubuyanga, kodwa izandla
ezikhutheleyo ziletha inotho.
- ⁵ Lowo obutha amabele
ngesikhathi sawo yindodana
ehlananiphileyo,
kodwa olalayo
ngesikhathi sokuvuna
yindodana ehlazisayo.
- ⁶ Izibusiso zingumqhele womuntu
olungileyo.
Kodwa ubudlwangudlwangu
bugcwele emlonyeni womubi.
- ⁷ Umkhumbulo ngomuntu
olungileyo ubusisekile
kodwa ibizo lesigangi lizabola.
- ⁸ Abahlakaniphileyo enhliziyweni
bayalalela izeluleko,
kodwa isiphukuphuku esivala
ngomsindo siyadilika.
- ⁹ Umuntu oqotho uhamba
engelakwesaba,
kodwa ohamba ngezindlela
ezigobileyo uzadaluleka.
- ¹⁰ Lowo oqwayiza ngomona uletha
usizi, lesiphukuphuku esivala
ngomsindo siyadilika.
- ¹¹ Umlomo womuntu olungileyo
ungumthombo wokuphila,
kodwa ubudlwangudlwangu
bugcwele emlonyeni womubi.

¹² Inzondo idunga ingxabano,
kodwa uthando lusibekela
bonke ububi.

¹³ Ukuhlakanipha kufunyanwa
ezindebeni zalowo
oqedisisayo;
kodwa uswazi lwehla emhlane
walowo ongezwayo.

¹⁴ Abantu abahlakaniphileyo
bayaluqoqa ulwazi,
kodwa umlomo

wesiwula ugwegwa
ukubhidlika.

¹⁵ Inotho yabanothileyo iyiyona
inqaba yabo,
kodwa ubuyanga buyikudilika
kwabampofu.

¹⁶ Inzuzo yabalungileyo
iyabaphilisa,
kodwa umholo wababi
ubalethela ukujeziswa.

¹⁷ Lowo olalela ukuqondiswa
utshengisa indlela yokuphila,
kodwa lowo owala
ukwelulekwa
wedukisa abanye.

¹⁸ Lowo ofihla inzondo yakhe
ulezindebe ezilamanga,
kuthi lowo onyeyayo yisiwula.

¹⁹ Lapho okwande khona amazwi,
isono kasisweleki,
kodwa lowo ogcina
ulimi lwakhe uhlakaniphile.

²⁰ Ulimi lomuntu olungileyo
luyisiliva esikhethiweyo,
kodwa inhliziyo yesigangi
kayisilutho.

²¹ Izindebe zolungileyo ziphilisa
abanengi;
kodwa iziwula ziyafa
ngokuswela ingqondo.

²² Isibusiso sikaJehova siletha
inotho,
leyonotho ingabi lahlupho.

²³ Isiwula siyajabula ezenzweni
zobubi,

kodwa umuntu ozwisisayo
uthokoza ngokuhlakanipha.

²⁴ Lokho akwesabayo omubi
kuzamfumana;
kodwa lokho
akuloyisayo olungileyo
uzakuphiwa.

²⁵ Nxa isiphepho sesikhukhule
sedlula, ababi sebedlule,
kodwa abalungileyo bagxilile
lanini.

²⁶ Njengeviniga emlonyeni,
lentuthu
emehlweni,
unjalo olesidensi kulabo
abamthumayo.

²⁷ Ukumesaba uJehova kuyengeza
ubude bempilo,
kodwa iminyaka yababi
iyafinyezwa.

²⁸ Ikusasa labalungileyo
liyikuthokoza,
kodwa amathemba
ababi aphelela ezeni.

²⁹ Indlela kaJehova yisiphephelo
sabalungileyo,
kodwa iyikubhidlika
kwalabo abenza okubi.

³⁰ Abalungileyo kabasiphuleki,
kodwa ababi kabayikusala
elizweni.

³¹ Umlomo womuntu olungileyo
ukhupha inhlakanipho,
kodwa ulimi
oluxhwalileyo luzaqunywa.

³² Izindebe zabalungileyo
ziyakwazi okufaneleyo,
kodwa umlomo wezigangi
ukhupha izibozi.

11 UJehova uyazenyanya
izilinganiso zokudlelezela,
kodwa uthokoza
ngezilinganiso
eziqondileyo.

- ²Nxa kungena ukuzigqaja
kungena lokweyisa,
kodwa ukuzithoba
kuhamba lenhlakanipho.
- ³Ubuqotho babaqondileyo
buyabakhokhela, kodwa
abangathembekanga babulawa
yibumenemene babo.
- ⁴Inotho kayisizi lutho ngosuku
lweziphithiphithi
kodwa ukulunga
kuyaphephisa ekufeni.
- ⁵Ukulunga kwabangelacala
kuqondisa indlela yabo,
kodwa ababi bawiswa yibubi
babo.
- ⁶Ukulunga kwabaqondileyo
kuyabakhulula, kodwa
abangathembekanga bagwenxwa
yizinkanuko zabo ezimbi.
- ⁷Umuntu omubi angafa ithemba
lakhe liyaphela;
konke abesithi uzakuzuza
ngamandla akhe
kuphelela ezeni.
- ⁸Umuntu olungileyo
uyakhululwa enkathazweni,
kusuke kuyewela komubi.
- ⁹Ngomlomo wakhe umuntu
ongakholwayo uyamchitha
umakhelwane,
kodwa ngolwazi
abalungileyo bayaphepha.
- ¹⁰Nxa kuphumelela abalungileyo
umuzi uyathokoza;
nxa kusifa omubi kuba
lokujabula.
- ¹¹Nxa umuzi ubusiswa
ngabalungileyo uba lodumo,
kodwa ngomlomo wezigangi
uyachitheka.
- ¹²Umuntu ongelangqondo
weyisa umakhelwane wakhe,
kodwa umuntu ozwisisayo uthiba
ulimi lwakhe.
- ¹³Onyeyayo wehluleka ukuvala
isifuba sakhe,
kodwa othembekileyo
uyayigcina imfihlo.
- ¹⁴Isizwe esingelabukhokheli
obuqondileyo siyachitheka,
kodwa aluba bebanengi
abeluleki
siyanqoba.
- ¹⁵Lowo okhuphela omunye
umuntu isibambiso
uzahlupheka,
kodwa owalayo ukupha
isibambiso uvikelekile.
- ¹⁶Umfazi olomusa uyahlonitshwa,
kodwa amadoda alesihluku
azuza inotho kuphela.
- ¹⁷Umuntu olomusa uyazisiza,
kodwa umuntu ololunya
uyazilimaza.
- ¹⁸Umuntu omubi uholo umvuzo
wobuqili,
kodwa lowo ohlanyela
ukulunga uvuna umvuzo
omuhle.
- ¹⁹Lowo omiyo ekulungeni
uzuza ukuphila,
kodwa oxotshana
lobubi uya ekufeni.
- ²⁰UJehova uyabazonda abantu
abelenhliziyo embi, kodwa
uyathokoza ngalabo abandlela
zabo zilungile.
- ²¹Kodwa yazi lokhu ukuthi ababi
bazajeziswa
kodwa abalungileyo
bazahlala bekhululekile.
- ²²Njengesongo legolide lifakwe
empumulweni yengulube,
unjalo umfazi omuhle kodwa
ongelambeko.
- ²³Izifiso zabalungileyo zizuza
okuhle kodwa ithemba lababi
liphelela osizini.
- ²⁴Ophayo ngesihle uyazuza
okunengi kulakuqala,
lowo ogodlayo

- ungenelwa yibuyanga
²⁵ Lowo ophanayo uzaphumelela;
 owonga abanye laye
 uzakongiwa.
²⁶ Abantu bayamthuka lowo
 ogodla amabele,
 kodwa izibusiso
 zingumqhele walowo ovuma
 ukuwathengisa.
²⁷ Lowo odinga ukulunga uzuza
 umusa,
 kodwa okubi kwehlela lowo
 okudingayo.
²⁸ Othembele enothweni yakhe
 uzakuwa;
 kodwa olungileyo uzaphila
 njengehlamvu eliluhlaza.
²⁹ Olethela abendlu yakhe
 uhlupho ilifa lakhe yize,
 lesihawu sizakuba yinceku
 yohlakaniphileyo.
³⁰ Izithelo zolungileyo
 ziyisihlahla sokuphila,
 njalo lowo ozuza imiphefumulo
 uhlakaniphile.
³¹ Aluba abalungileyo bezuza
 ukujeziswa emhlabeni
³² pho kuzabanjani
 kwabangakholwayo
 labayizoni!

12 Othanda ukuqondiswa

- uthanda ulwazi,
 kodwa ozonda
 ukukhuzwa uyisithutha.
² Umuntu olungileyo uyathandwa
 nguJehova,
 kodwa uJehova uyamlahla
 umuntu owakha amacebo
 amabi.
³ Umuntu angazake amiswe
 yibubi, kodwa olungileyo
 angeke aquphuke.
⁴ Umfazi olesimilo ungumqhele
 womkakhe,

- kodwa umfazi oyangisayo
 unjengokubola kwamathambo
 akhe.
⁵ Izimiso zabalungileyo
 ziqondile,
 kodwa izekuleko zababi
 ziyinkohliso.
⁶ Amazwi ababi alindele
 ukuchitha igazi,
 kodwa inkulumo
 yabalungileyo iyabakhulula.
⁷ Abantu ababi bayachithwa
 bangabe besaba khona,
 kodwa indlu yolungileyo imi
 izinzile.
⁸ Umuntu udunyiswa
 ngokuhlakanipha
 kwakhe, kodwa abantu
 abazingqondo
 ezingenhle bayeyiswa.
⁹ Kungcono ukungabi ngubani
 kodwa ulesisebenzi,
 kulokuzitshaya ulutho kodwa
 uswela lokudla.
¹⁰ Umuntu olungileyo
 uyayinanzelela
 imfuyo yakhe
 kodwa okuhle komuntu
 omubi yilunya.
¹¹ Lowo osebenza nzima ensimini
 uzakuba lokudla okunengi,
 kodwa lowo olibala
 ngamathemba eze
 kalangqondo.
¹² Ababi bahawukela impango
 yezigangi, kodwa impande
 yabalungileyo imi iqinile.
¹³ Umuntu omubi uthiyeka
 ngenkulumo yakhe yesono,
 kodwa umuntu olungileyo
 uyaphepha ezinkathazweni.
¹⁴ Umuntu uzuza okuhle
 ngamazwi omlomo wakhe,
 njengalokho ezuzwa
 ngomsebenzi

- wezandla zakhe.
- ¹⁵ Indlela yesiwula ikhanya
iqondile
kuso,
kodwa umuntu ohlakaniphileyo
uyalalela izeluleko.
- ¹⁶ Isiwula siyaphangisa
ukuthukuthela,
kodwa umuntu olengqondo
kananzi loba ethukwa.
- ¹⁷ Ufakazi oleqiniso upha
ubufakazi obuqondileyo,
kodwa ufakazi ongathembekanga
ukhuluma amanga.
- ¹⁸ Amazwi okubhuda agwaza
njengenkemba,
kodwa ulimi
lohlakaniphileyo luyelapha.
- ¹⁹ Izindebe zeqiniso zimi lanini,
kodwa ulimi olulamanga luma
umzuzwana nje.
- ²⁰ Izinhliziyi zabaceba ububi
zigcwele inkohliso, kodwa
kulokuthokoza kwabaletha
ukuthula.
- ²¹ Akukho ngozi ewela
abalungileyo,
kodwa izigangi zikhulelwa
yizinhlopheko.
- ²² UJehova uyazenyanya
izindlela ezilamanga, kodwa
uyathokoza ngabantu
abaleqiniso.
- ²³ Umuntu olengqondo
kazitshengiseli ulwazi
lwakhe, kodwa iziwula
ziyabutshengisela ubuthutha
bazo.
- ²⁴ Izandla ezikhutheleyo
zizaletha inhlalakahle,
kodwa ubuvila
budonsela ekugqilazweni.
- ²⁵ Inhliziyi ekhathazekileyo
iyamcakisa umuntu,
kodwa ilizwi
elilomusa liyamthokozisa.

- ²⁶ Umuntu olungileyo
uyananzelela ukuthi
ulabangane
abanjani, kodwa indlela yababi
iyabaphumputhekisa.
- ²⁷ Umzingeli olivila kazuzi
nyama yokosa, kodwa umuntu
okhutheleyo uyazibula
ngenotho yakhe.
- ²⁸ Endleleni yokulunga
kulokuphila,
kuleyondlela kulokuphila
okungapheliyo.

13 Indodana ehlakaniphileyo

- iyemukela izeluleko zikayise,
kodwa ihlongandlebe kalilaleli
nxa likhuzwa.
- ² Umuntu uzuza okuhle
ngamazwi omlomo wakhe,
kodwa ababi batshisekela
udlakela.
- ³ Lowo olinda izindebe zakhe
ulinda impilo yakhe,
kodwa lowo osuka abhede nje
uyazibulala.
- ⁴ Ivila liyaloyisa kodwa lingazuzi
lutho, kodwa izifiso
zokhutheleyo ziyagewaliseka.
- ⁵ Abalungileyo bayakuzonda
okungamanga,
kodwa izigangi ziletha
ihlazo lesigcono.
- ⁶ Ukulunga kuyamlinda umuntu
oqotho, kodwa ububi
buyamchitha oyisoni.
- ⁷ Umuntu angazitshaya
onothileyo, yena engelalutho,
omunye azitshaye umyanga,
kanti
ulenothe enengi.
- ⁸ Inotho yomuntu ingahlenga
impilo yakhe,
kodwa umyanga uvele
kasongelwa muntu.

- ⁹ Isibane sabalungileyo sikhanya
sithi kla,
kodwa isibane sezigangi
siyafiphala ngentuthu.
- ¹⁰ Ukuziqakisa kukhokhelela
engxabanweni,
kodwa ukuhlakanipha
kufunyanwa kwabemukela
ukwelulekwa.
- ¹¹ Imali ezuzwe ngobuqili
iyanyamalala,
kodwa lowo oyizuza
ngokuqogelela uyayandisa.
- ¹² Ithemba eliphuziswayo ligulisa
inhliziyo, kodwa isiloyiso
esigcwalisiweyo siyisihlahla
sokuphila.
- ¹³ Lowo oweyisa izeluleko
uzibizela
ingozi, kodwa othobela
umlayo
uzavuzwa.
- ¹⁴ Imfundiso yabahlakaniphileyo
ingumthombo wokuphila,
iphephisa umuntu emijibileni
yokufa.
- ¹⁵ Ukuzwisisa okuhle kuletha
ukuthandeka, kodwa indlela
yabakhohlisayo inzima.
- ¹⁶ Wonke umuntu
ohlakaniphileyo wenza konke
ngolwazi,
kodwa isiwula sitshengisa
ubuthutha baso.
- ¹⁷ Isithunywa esibi siwela phakathi
kohlupho, kodwa isigijimi
esithembekileyo siletha ukusila.
- ¹⁸ Ongananzi ukuqondiswa
wehlelwa yibuyanga lehlazo,
kodwa onanza ukukhuzwa
uyadunyiswa.
- ¹⁹ Simnandi emphefumulweni
isifiso singagcwaliseka,
kodwa iziwula kazifuni
ukutshiya
ububi.

- ²⁰ Ohamba lezihlakaniphi
uyahlakanipha,
kodwa othandana
leziwula uwela engozini.
- ²¹ Umnyama ulandelana loyisoni,
kodwa impumelelo ingumvuzo
wabalungileyo.
- ²² Umuntu olungileyo utshiyela
isizukulwane sakhe ilifa,
kodwa inotho yesoni ibekelwa
abalungileyo.
- ²³ Insimu yomyanga ingathela
ukudla okunengi,
kodwa umona wabalmandla
uyayikhukhula.
- ²⁴ Lowo ongasebenzisi uswazi
uyayizonda indodana yakhe,
kodwa lowo oyithandayo
unqinekela ukuyiqondisa.
- ²⁵ Olungileyo uyadla asuthe
ntintinini, kodwa isisu somubi
sihlala silambile.

14 Umfazi ohlakaniphileyo

- uyakha indlu yakhe,
skodwa lowo oyisiwula
uyayibhidliza ngezandla
zakhe.
- ² Lowo ohamba ngobuqotho
uyamesaba uJehova,
kodwa lowo ondlela zakhe
zigobile uyameyisa.
- ³ Inkulumo yesiwula isikhothisa
ngoswazi emhlane,
kodwa indebe zalowo
ohlakaniphileyo ziyamvikela.
- ⁴ Lapho okungelankabi khona
isibaya size, kodwa amandla
ezinkabi
aletha isivuno esinengi.
- ⁵ Ufakazi oleqiniso kakhohlisi,
kodwa ufakazi ongelaqiniso
uhutsha amanga.
- ⁶ Oweyisayo uyakudinga

- ukuhlakanipha kodwa
kakutholi,
kodwa ulwazi luyazizela
koqondisisayo.
- ⁷ Suka emuntwini oyisiwula,
ngoba awuyikufumana ulwazi
ezindebeni zakhe.
- ⁸ Ukuhlakanipha kwabaqondayo
yikuthi bayacabanga ngalokho
abakwenzayo,
kodwa ubuthutha
beziwula buyinkohliso.
- ⁹ Iziwula zikwenza ubuthutha
ukuphenduka ezonweni,
kodwa abaqotho bafisa ukwenza
uxolo.
- ¹⁰ Inhliziyo leyo laleyo iyakwazi
ukudabuka kwayo,
njalo kakho ongakwazi
ukuthokoza kwayo.
- ¹¹ Indlu yomubi izadilizwa,
kodwa ithente loqotho
lizaphumelela.
- ¹² Kukhona indlela ebonakala
ilungile emuntwini,
kodwa isiphetho
sayo siyikufa.
- ¹³ Ukuhleba kungabe kufihle
ubuhlungu benhliziyo,
lokuthokoza kucine sekulusizi.
- ¹⁴ Abangelakho bazavuzwa
ngokubafaneleyo,
lomuntu olungileyo
laye avuzwe ngokwakhe.
- ¹⁵ Umuntu oyisithutha ukholwa
loba yini, kodwa olengqondo
uyakucabangisisa
konke akwenzayo.
- ¹⁶ Umuntu ohlakaniphileyo
uyamesaba uJehova, axwaye
okubi, kodwa isiwula
siliphikankani njalo
silitshapha.
- ¹⁷ Umuntu olicaphucaphu wenza
izinto zobuthutha,
lomuntu oliqili uyazondwa.
- ¹⁸ Abangazi lutho ilifa labo
yibuwula,
kodwa abalengqondo
betheswa umqhele wolwazi.
- ¹⁹ Abantu ababi bazilahla
phansi phambi kwabalungileyo,
lezixhwali ziguqa emasangweni
abalungileyo.
- ²⁰ Abayanga bahlanyukwa
langabomakhelwane babo,
kodwa izinothi zilabangane
abanengi.
- ²¹ Lowo oweyisa umakhelwane
wenza isono,
kodwa ubusisiwe
olomusa kwabaswelayo.
- ²² Kabalahleki yini abaceba
ububi?
Kodwa abamisa ukwenza okuhle
bafumana uthando
lokuthembeka.
- ²³ Ukusebenza nzima konke
kuletha
inzuzo,
kodwa ukuqina ngomlomo
kuthelala ubuyanga.
- ²⁴ Inotho yabahlakaniphileyo
ingumqhele wabo,
kodwa ubuphukuphuku beziwula
buzala ubuthutha.
- ²⁵ Ufakazi oleqiniso
uyabakhulula abantu,
kodwa ufakazi wamanga
uyakhohlisa.
- ²⁶ Lowo owesaba uJehova
ulenqaba eqinileyo,
uzakuba yisiphephelo senzalo
yakhe.
- ²⁷ Ukumesaba uJehova
kungumthombo wokuphila,
kuvikela umuntu ezithiyweni
zokufa.
- ²⁸ Ubunengi babantu elizweni
kuludumo enkosini,
kodwa nxa kungelabantu umbusi
kasilutho.

- ²⁹ Umuntu obekezelayo
 uyezwisisa kakhulu,
 kodwa icaphucaphu liziveza
 ubuthutha.
- ³⁰ Ingqondo elokuthula iletha
 ukuphila emzimbeni, kodwa
 umhawu ubolisa amathambo.
- ³¹ Lowo ocindezela abayanga
 weyisa uMenzi wabo,
 kodwa olomusa kwabaswelayo
 udumisa uNkulunkulu.
- ³² Nxa kufika ubunzima
 ababi bayadilika,
 kodwa abalungileyo
 balesiphephelo lasekufeni.
- ³³ Ukuhlakanipha kuzinzile
 enhliziyweni yabaqedisayo,
 kuyaziveza kanye
 lakwabayiziwula.
- ³⁴ Ukulunga kuyasiphakamisa
 isizwe, kodwa isono silihlazo
 lakubaphi abantu.
- ³⁵ Inkosi iyathokoza
 ngenceku ehlakaniphileyo,
 kodwa inceku ehlazisayo
 iyayithukuthelisa.

15 Impendulo ethobileyo
 iyaludedisa ulaka,
 kodwa ilizwi elilukhuni livusa
 ulaka.

- ² Ulimi lomuntu ohlakaniphileyo
 lukhulisa ulwazi, kodwa umlomo
 wesiwula uphihlaka
 ubuphukuphuku.
- ³ Amehlo kaJehova asezindaweni
 zonke,
 alinde ababi labalungileyo.
- ⁴ Ulimi oluletha ukuphola
 luyisihlahla sokuphila,
 kodwa ulimi olukhohlisayo
 luyawephula umoya.
- ⁵ Isiwula siyakulahla ukulaya
 kukayise, kodwa owemukela

- ukuqondiswa uveza
 ukuhlakanipha.
- ⁶ Indlu yolungileyo igcwele
 inotho, kodwa inzuzo yababi
 ibehlisela uhlupho.
- ⁷ Izindlela zabahlakaniphileyo
 ziyalwandisa ulwazi,
 kodwa kazenzi njalo izinhliziyu
 zeziwula.
- ⁸ UJehova uyawenyanya
 umhlatshelelo wababi,
 kodwa umkhuleko wabaqotho
 uyamthokozisa.
- ⁹ UJehova uyayenyanya indlela
 yababi, kodwa uyabathanda
 labo abalandela ukulunga.
- ¹⁰ Ukujeziswa okubuhlungu
 kumlindele ophambuka
 endleleni;
 ozonda ukuqondiswa uzakufa.
- ¹¹ Ukufa lokuBhujiswa kusobala
 phambi kukaJehova pho-ke
 kangakanani izinhliziyu
 zabantu!
- ¹² Isedeleli siyakuzonda
 ukuqondiswa;
 kasibuzi kwabahlakaniphileyo.
- ¹³ Inhliziyu ethokozayo yenza
 ubuso
 buchelese,
 kodwa inhiziyu ebuhlungu
 yephula umoya.
- ¹⁴ Inhliziyu eqedisayo idinga
 ulwazi, kodwa umlomo
 wesiwula wongiwa
 ngobuthutha.
- ¹⁵ Zonke izinsuku
 zabacindezelweyo zilukhuni,
 kodwa inhliziyu ethokozileyo
 isendlini.
- ¹⁶ Kungcono ukuba lokulutshwana
 umesaba uJehova
 kulenotho enengi
 ulezinhlopheko.
- ¹⁷ Kungcono ukutsheba
 ngemibhida

- lapho okulothando khona,
kulokudla inyama enonileyo
okugcwele khona inzondo.
- ¹⁸ Ololaka oluvuthayo ubanga
ukuxabana, kodwa umuntu
obekezelayo uqeda inkani.
- ¹⁹ Indlela yevila igcwele ameva,
kodwa indlela yomuntu
olungileyo ikhamisile.
- ²⁰ Indodana ehlakaniphileyo iletha
intokozo kuyise,
kodwa indoda eyisiwula yeyisa
unina.
- ²¹ Ubuthutha bujabulisa umuntu
ongelangqondo,
kodwa umuntu olokuzwisisa
uhamba ngendlela eqondileyo.
- ²² Amaqhinga ayehluleka uma
kungelazeluleko,
kodwa ayaphumelela ngabeluleki
abanengi.
- ²³ Umuntu uyathokoza ngokupha
impendulo eqondileyo – yeka
kuhle kangakanani ukuzwa
ilizwi elifaneleyo!
- ²⁴ Indlela yempilo iyimpumelelo
kohlakaniphileyo ukuze
angalengeli engcwabeni.
- ²⁵ UJehova uyayibhidliza indlu
yomuntu oziphakamisayo,
kodwa indawo yomfelokazi
kayiyikuncitshiswa.
- ²⁶ UJehova uyayizonda
imicabango
yababi,
kodwa leyo eyabalungileyo
iyamthabisa.
- ²⁷ Indoda eyisihwaba iluhlupho
kwabendlu yayo,
kodwa lowo ozonda
ukufunjathiswa uzaphila.
- ²⁸ Olungileyo uyayihlolisisa
impendulo engakaphenduli,
kodwa umlomo womubi
ukhihliza okubi.
- ²⁹ UJehova ukhatshana

- kwabangalunganga,
kodwa uyezwa
umthandazo wabalungileyo.
- ³⁰ Ubuso obubobothekayo buletha
intokozo enhliziyweni,
lezindaba ezinhle ziqinisa
umzimba.
- ³¹ Lowo olalela ukukhuzwa
okumphilisayo,
uzahlala kuhle
labahlakaniphileyo.
- ³² Lowo onganaki ukulaywa
uyazeyisa yena ngokwakhe,
kodwa onanza iziqondiso uzuza
ukuzwisisa.
- ³³ Ukumesaba uJehova kufundisa
umuntu ukuhlakanipha, njalo
ukuzithoba kwandulela udumo.

- ## 16 Umuntu angawabumba
- amacebo ngenhliziyo yakhe,
kodwa uJehova nguye omupha
amazwi okuwachaza.
- ² Umuntu angabona sengathi
zonke izindlela zakhe ziqondile,
kodwa uJehova uyazihlolisisa
zonke izinjongo zomuntu.
- ³ Nikela kuJehova konke
okwenzayo,
kuzaphumelelisa wonke
amacebo akho.
- ⁴ UJehova uzilungisele isiphetho
sakho konke – kanye lababi
usuku lokubhujiswa.
- ⁵ UJehova uyabazonda bonke
abazikhukhumezayo.
Ngempela kabayikuphepha
ukujeziswa.
- ⁶ Isono siyahlawulelwa ngothando
langokwethembeka;
ngokwesaba uJehova umuntu
uyaphepha ebubini.
- ⁷ Nxa izindlela zomuntu
zimthokozisa uJehova, uyenza

- lezitha zakhe zihlalisane laye ngokuthula.
- ⁸ Kungcono ukuzuza okulutshwana ngendlela elungileyo. kulokuzuza okunengi ngobuqili.
- ⁹ Umuntu angalungisa indlela yakhe engqondweni yakhe, kodwa uJehova nguye olawula izinyathelo zakhe.
- ¹⁰ Izindebe zombusi zikhuluma kungathi lidlozi ngakho umlomo wakhe kawungaphambuli umthetho.
- ¹¹ Izilinganiso eziqondileyo zivela kuJehova; zonke izisindo ezisemgodleni zenziwa nguye.
- ¹² Amakhosi ayakuzonda ukwenza okubi, ngokuba isihlalo sobukhosi sakhelwe phezu kokulunga.
- ¹³ Amakhosi athokoziswa yizindebe ezithembekileyo; ayamazisa umuntu okhuluma iqiniso.
- ¹⁴ Ulaka lwenkosi luyisithunywa sokufa, kodwa umuntu ohlakaniphileyo uyaluxolisa.
- ¹⁵ Nxa ubuso benkosi bulentokozo, kukhomba ukuphila; ukuthandwa yiyo kunjengeyezi lezulu entwasa.
- ¹⁶ Kungcono kangakanani ukuzuza ukuhlakanipha kulegolide, ukukhetha ukuzwisisa kulesiliva!
- ¹⁷ Umgwaqo womuntu oqotho uceza ububi; lowo onanzelelayo indlela yakhe unanzelela impilo yakhe.
- ¹⁸ Ukuzigqaja kwandulela ukubhujiswa, umoya omubi ulandelwa yikuwa.
- ¹⁹ Kungcono umoya othobekileyo lokuhlala kwabacindezelweyo kulokwabelana impango labazigqajayo.
- ²⁰ Lowo olalela izeluleko uyaphumelela, njalo ubusisiwe lowo othemba Jehova.
- ²¹ Abahlakaniphileyo enhliziyweni kuthiwa bayaqedisisa, njalo amazwi amnandi aqinisa izeluleko.
- ²² Ukuzwisisa kungumthombo wokuphila kulabo abalako, kodwa ubuwula buletha isijeziso eziwuleni.
- ²³ Inhliziyo yomuntu ohlakaniphileyo ikhokhela umlomo wakhe, kanti lezindebe zakhe zikhuthaza izeluleko.
- ²⁴ Amazwi amahle alikhekheba loluju, amnandi emphefumulweni njalo ayelapha emathanjeni.
- ²⁵ Kukhona indlela ebonakala iqondile emuntwini, kodwa ekucineni ikhokhelela ekufeni.
- ²⁶ Isisebenzi sifunqwa liphango ukusebenza kakhulu; ukulamba yikho okusikhuthazayo.
- ²⁷ Isixhwali siceba ububi, lenkulumo yaso injengomlilo ohaqazayo.
- ²⁸ Umuntu ongelangqondo udaza inkani, njalo lomuntu onyeyayo wehlukanisa abangane.
- ²⁹ Umuntu wodlakela uhuga umakhelwane wakhe amholele endleleni engalunganga.
- ³⁰ Lowo ofica ngelihlo lakhe uceba izibozi; lowo oluma indebe zakhe uqonde ububi.

³¹ Izinwele ezimhlophe
zingumqhele wobukhulu,
zizuzwa ngempilo elungileyo.

³² Ungcono umuntu obekezelayo
kuleqhawe, umuntu ozinqandayo
ulaka

Iwakhe kulalowo othumba
idolobho.

³³ Inkatho iphoselwa enkundleni,
kodwa isinqumo sayo
sisemandleni kaJehova.

17 Lungcono uqweqwe

Iwesinkwa
umuntu elokuthula,
kulendlu egcwele
amagqibhagqibha okudla
kodwa kulengxabano.

² Isisebenzi esihlakaniphileyo
sizabusa indodana eyangisayo,
sizakwabelwa ilifa njengomunye
wamadodana.

³ Umncenge ngowokutshisa isiliva
lesithando ngesokutshisela
igolide,

kodwa uJehova uhlola inhliziyo.

⁴ Umuntu oxhwalileyo uyazilalela
izindebe ezimbi;
lomqambimanga ualulalela
ulimi olulomona.

⁵ Lowo ohleka umyanga weyisa
uMenzi wakhe;

oklolodayo nxa konakele
kayikuphepha isijeziso.

⁶ Abazukulu bangumqhele
abalupheleyo,
njalo labantwana baziqhenya
ngabazali babo.

⁷ Izindebe zokutshinga
azisifanelanga isiwula – ho-ke
zimbi kangakanani izindebe
zamanga kumbusi!

⁸ Isivalamlomo siyintelezi kulowo
osinikayo;
uyaphumelela kukho konke.

⁹ Ofihla ukona komunye uqinisa
umthandano, kodwa
okuhlazululayo

wehlukhanisa abangane
abesekhwapheni.

¹⁰ Ukukhuza kuyamqondisa
umuntu olengqondo
kulokutshaya izimvimvinya
ezilikhulu.

¹¹ Umuntu omubi udinga
ukuhlamuka kuphela;
uzathunyelwa inxusa elilesihluku.

¹² Kungcono ukuqondana lesilo
esithathelwe imidlwane yaso
kulokuhlangana lesiwula
ebuwuleni aso.

¹³ Nxa umuntu ephindisela okuhle
ngobubi, ububi kabusoze
basuka endlini yakhe.

¹⁴ Ukusungula inkani
kunjengokubhidliza umduli
wedamu;

ngakho yekela indaba
ingakadaleki nkani.

¹⁵ Ukukhulula olecala lokugweba
omsulwa – uJehova
uyakuzonda kokubili.

¹⁶ Isizani imali esandleni sesiwula,
sivele singatshisekeli ukuzuza
ukuhlakanipha?

¹⁷ Umngane ulothando ngezikhathi
zonke, lomzalwane uzalelwa
izikhathi zenhlupheko.

¹⁸ Umuntu ongananzeleliyo
uyaziwisela anike isibambiso
enceda

umakhelwane wakhe.

¹⁹ Lowo othanda inkani uthanda
isono;

lowo owakha isango
eliphakemeyo udinga
ukubhidlizwa.

²⁰ Umuntu olenhliziyo
exhwalileyo
kaphumeleli;

lowo olimi lwakhe luyakhohlisa
uwela ekuhluphekeni.

²¹ Ukuba lendodana eyisiwula
kuthelela usizi;
akulakuthokoza kuyise wesiwula.

²² Inhliziyo ethokozayo ingumuthi
omuhle,
kodwa umoya owephukileyo
womisa amathambo.

²³ Umuntu omubi wamukela
isivalamlomo ensitha
ukuze ahlanekela indlela
yokwahlulela.

²⁴ Umuntu ohluzisisayo izinto
ukhokhelwa yikuhlakanipha,
kodwa amehlo esiwula
asabalala afike ekucineni
komhlaba.

²⁵ Indodana eyisiwula ithelela
uyise usizi lokudabuka kulowo
owayizalayo.

²⁶ Kakukuhle ukujezisa umuntu
ongelacala, loba ukufaka uswazi
izisebenzi ngenxa yobuqotho
bazo.

²⁷ Umuntu ololwazi ubeka kuhle
amazwi akhe ngokunanzelela,
njalo umuntu ozwisisayo kasilo
icaphucaphu.

²⁸ Lesiwula kuthiwa sihlakaniphile
nxa sithule, kuthiwe
siyaqedisisa nxa sibamba ulimi
lwaso.

18 Umuntu ongelamusa

uzifunela okwakhe;
uyazilahla zonke iziqondiso
ezinhle.

² Isiwula kasikuthakazeleli
ukuzwisisa
kodwa sithokoza ngokutsho eyaso
imibono.

³ Nxa kufika ububi kufika
lokweyisa, njalo ihlazo liza
lokudumazeka.

⁴ Amazwi omlomo womuntu
ayinziki yamanzi, kodwa
umthombo
wokuhlakanipha ngumfudlana
ontuntuzayo.

⁵ Kakukuhle ukulungisela ababi
loba ukungehluleli kuhle
abangelacala.

⁶ Izindebe zesiwula zisilethela
ingxabano, lomlomo waso
unxusa
ukutshaywa.

⁷ Umlomo wesiwula yiwo
osidilizayo,
lezindebe zaso zingumjibila
womphefumulo waso.

⁸ Amazwi omuntu onyeyayo
anjengezibiliboco;
ayangena emuntwini phakathi
emibilini yakhe.

⁹ Lowo ovilaphayo emsebenzini
wakhe ungumfowabo walowo
odilizayo.

¹⁰ Ibizo likaJehova liyinqaba
eqinileyo;
abalungileyo babalekela kulo
baphephe.

¹¹ Inotho yezikhulu ingumuzi
wazo
ovitshiweyo;
zicabanga ukuthi imiduli yawo
ayikhweleki.

¹² Umuntu uyazikhukhumeza
ngenhliziyi yakhe, mandulo
kokuba awe,
ikanti ukuzithoba kwandulela
udumo.

¹³ Lowo ophendulayo engaqali
alalele – lobo yibuwula bakhe
lehlazo lakhe.

¹⁴ Umphefumulo womuntu
uyamqinisa nxa egula,
kodwa ngubani ongaphila
elomoya
owephukileyo na?

¹⁵ Inhliziyo yabaqedisayo izuza
ulwazi;

izindlebe zabahlakaniphileyo
ziyakudinga.

¹⁶ Isipho siyamvulela indlela
ophayo azuze ithuba
lokubonana labakhulu.

¹⁷ Ecaleni okhuluma kuqala
ubonakala

enguye olungileyo, kuze
kuqhamuke

omunye ambuzisise.

¹⁸ Ukwenza inkatho kuyawuqeda
umbango,

kubehlukanise abaxabanayo.

¹⁹ Umzalwane owoniweyo
ubalukhuni

kulomuzi ohonqolozelweyo,
lezingxabano zinjengamasango
enqaba avaliweyo.

²⁰ Isisu somuntu sigcwaliswa
yizithelo zomlomo wakhe;
usuthiswa yisivuno sezindebe
zakhe.

²¹ Ulimi lulamandla okuphila
lokufa, njalo labo abaluthandayo
bazakudla izithelo zalo.

²² Lowo ozuza umfazi ufumana
okuhle, athole umusa kuJehova.

²³ Umyanga uyancenga ukuthi
axolelwe, kodwa isinothi
siphendula
ngolaka.

²⁴ Umuntu olabangane abanengi
ucina kubi,
kodwa kubakhona umngane
othembeka okudlula
umfowenu.

19 Ungcono umyanga

ohamba ngobuqotho kulesiwula
esilezindebe ezingcolileyo.

² Kakulunganga ukutshiseka
kodwa ungelalwazi, loba

ukuwalazela uze ulahlekelwe
yindlela.

³ Ubuwula bomuntu budiliza
impilo yakhe, okanti inhliziyo
yakhe
ithukuthelela uJehova.

⁴ Inotho iletha abangane abanengi,
kodwa umngane womyanga
uyamfulathela.

⁵ Ufakazi wamanga uthola
isijeziso,
lalowo ohutshuza amanga
kayikuphunyuka.

⁶ Banengi abazincengela
ukuthandwa ngumbusi,
njalo uwonkewonke
ngumngane walowo ophanayo.

⁷ Umyanga uhlanyukwa yizihlobo
zakhe zonke, pho abangane
bona bamnina
kangakanani!

Lokuba ebabelesela ebancenga,
ngeke esabathola.

⁸ Lowo ozuze ukuhlakanipha
uthanda umphefumulo wakhe;
lowo ogogosa ukuzwisisa
uyaphumelela.

⁹ Ufakazi wamanga uthola
isijeziso,
njalo lowo ohutshuza amanga
uzabhubha.

¹⁰ Kakusifanelanga isiwula
ukuthi sihlale enothweni –
kubi kangakanani ukuthi isigqili
sibuse amakhosana.

¹¹ Ukuhlakanipha komuntu
kumupha isineke;
kumupha udumo ukunganaki
ukuqalwa.

¹² Ukuthukuthela kwenkosi
kunjengombhongo wesilwane,
kodwa ukuthandwa yiyo
kunjengamazolo otshanini.

¹³ Indodana eyisiwula iyamchitha
uyise,

lomfazi wendoda olenkani
unjengamanzi athonta
futhifuthi.

¹⁴ Izindlu lenotho yilifa elizuzwa
ebazalini, kodwa umfazi
ozwisisayo indoda imphiwa
nguJehova.

¹⁵ Ubuvila buletha ubuthongo
obukhulu,
njalo umuntu owehluleka
ukuzenwaya uyalamba.

¹⁶ Lowo olalela izeluleko uvikela
impilo yakhe, kodwa lowo
odelela izindlela zikaJehova
uzakufa.

¹⁷ Olomusa kubayanga upha
uJehova,
uzakumvuza ngalokho
akwenzayo.

¹⁸ Qondisa indodana yakho, ngoba
lokho kuzayisiza;
ungabi lengxenye yokuyibulala.

¹⁹ Umuntu ololaka
oluphuphumayo
luyamtshayisa, ungamlamulela,
usuzahlala umlamulela njalo.

²⁰ Lalela ukucetshiswa, wamukele
ukuqondiswa, ngoba ekucineni
uzahlakanipha.

²¹ Inhliziyo yomuntu igcwele
amacebo amanengi, kodwa
yisimiso sikaJehova
esimayo.

²² Umuntu uloyisa uthando
olungaqamukiyo;
kungcono ukuba ngumyanga
kulokuba lamanga.

²³ Ukumesaba uJehova kuholela
ekuphileni:
Onjalo uhlala esuthisekile,
engathintwa yizinhlupheko.

²⁴ Ivilavoxo litshonisa isandla
emganwini,
liyehluleka ukuphakamisa lokho
kudla lidle.

²⁵ Thela uswazi isideleli,
abathobekileyo bazafunda
ukuhlakanipha; khuza umuntu
oqedisisayo, uzazuza ulwazi.

²⁶ Lowo ontshontshela uyise,
axotshe unina yindodana
ethelela inhloni lehlazo.

²⁷ Uma uyekela ukulandela
izeluleko, ndodana yami,
uzalahleka utshiye amazwi
okwazi.

²⁸ Ufakazi oxhwalileyo
uyawudelela
umthetho, lomlomo womubi
uminza ububi.

²⁹ Izijeziso zilungiselwe izedeleli,
loswazi ngolwemihlane yeziwula.

20 Iwayini lenza ukudelela

lotshwala buyaxabanisa,
okhohliswa yilezi izinto
kahlakaniphanga.

² Ulaka lwenkosi
lunjengombhongo
wesilwane;
lowo oyizondisayo udelela impilo
yakhe.

³ Kumupha udumo umuntu
ukubalekela ukuxabana, kodwa
iziphukuphuku zonke
ziphangisa ukuthenga inkani.

⁴ Ivila kalilimi ngesikhathi
esifaneleyo;
kuthi ngesikhathi sokuvuna
liswele amabele.

⁵ Izifiso zenhliziyu yomuntu
zingamanzi azikileyo,
kodwa umuntu ozwisisayo
uyazifinyelela.

⁶ Banengi abathi balothando
olungapheliyo,
kodwa ngubani ongamfumananga
umuntu othembekileyo na?

⁷ Umuntu olungileyo uphila
impilo encomekayo;

babusisiwe abantwabakhe
abamfuzayo.

⁸ Inkosi nxa ihlezi esihlalweni
sayo isahlulela, iyakuhlungula
konke okubi ngamehlo ayo.

⁹ Ngubani ongathi, "Ngiyigcinile
inhliziyi yami imhlophe;
ngihlanzekile kangilasono?"

¹⁰ Izisindo ezitshiyanayo –
lezilinganiso ezitshiyanayo
uJehova
uyakuzonda kokubili.

¹¹ Lomntwana waziwa ngezenzo
zakhe,
ngokuthi isimilo sakhe sihle,
siqotho.

¹² Izindlebe ezizwayo lamehlo
abonayo – kokubili kwenziwa
nguJehova.

¹³ Ungathandani lobuthongo
uzakuba ngumyanga, hlala
uvukile
uzakuba lokudla okunengi.

¹⁴ "Kubi, kubi!" kutsho umthengi;
esuka lapho usezincoma
ngakuthengileyo.

¹⁵ Likhona igolide lamatshe
aligugu amanengi, kodwa
izindebe
ezikhuluma ulwazi
zilivelakancane.

¹⁶ Thatha isambatho salowo
owenzela owezizweni
isibambiso;
sigcine uma ebambisela
owesifazana
ongaziphathanga.

¹⁷ Ukudla okuzuzwe ngenkohliso
kumnandi emuntwini, kodwa
kucina sekungathi udla
itshebetshebe.

¹⁸ Nxa usenza amacebo dinga
izeluleko;
nxa usiyahlasela zuza
ukuqondiswa.

¹⁹ Onyeyayo uyehluleka
ukugcina imfihlo,
ngakho yehlukana lomuntu
okhuluma angathuli.

²⁰ Aluba umuntu esethuka
uyise loba unina,
isibane sakhe sizacinywa abe
semnyameni omubi.

²¹ Ilifa elizuzwa lula ekuqaleni
alilakubusiswa ekucineni.

²² Ungabokuthi, "Lami
ngizakulungisa ngalokhu
ongenze khona!"
Yekela, uJehova nguye
ozakusiza.

²³ UJehova uyazizonda
izilinganiso
eziguquququlwayo,
njalo kathokoziswa yizikali
zokudlelezela.

²⁴ Izinyathelo zomuntu
zikhokhelwa nguJehova.
Pho umuntu angayazi kanjani
na
indlela yakhe?

²⁵ Yikuzithiya ukuthembisa
ngokuphangisa ukupha
ulutho,
phambili umuntu aphinde
azisole
ngalesosifungo.

²⁶ Inkosi ehlananiphileyo
iyabahlungula ababi;
iyabagadlaza njengelitshe
lokuchola.

²⁷ Isibane sikaJehova
siyawuhlolisisa
umphefumulo womuntu;
sihlolisisa ekujuleni
kwemibilini yakhe.

²⁸ Uthando lokwethembeka
kuyayivikela inkosi;
ngothando isihlalo sayo
sobukhosi sivikelekile.

²⁹ Udumo lwamajaha
lusemandleni

awo, izimvu zekhanda
ziyinkazimulo
yabadala.

³⁰ Izidutshulo lamanxeba kugezisa
okubi, lezibhaxulo
zihlambulula ingaphakathi.

21 Inhliziyo yenkosi

isezandleni zikaJehova,
uyiholela lapho athanda
khona njengomsele wamanzi.

² Umuntu ubona kungathi zonke
izindlela zakhe zilungile, kodwa
uJehova uhlola inhliziyo.

³ Ukwenza okulungileyo
lokufaneleyo
kuyathandeka kuJehova
kulomhlatshelelo.

⁴ Amehlo okuzikhukhumeza
lenhliziyo ezigqajayo, okuyikho
okukhokhela ababi, konke
yizono!

⁵ Amalungiselelo abakhutheleyo
anika umvuzo njengoba nje
amawala eletha ubuyanga.

⁶ Inotho ezuzwe ngendlela
yamanga iyinkungu
ememethekayo lomjibila
wokufa.

⁷ Ukuhlukuluza kwababi
kuzabakhukhula, ngokuba bayala
ukwenza okulungileyo.

⁸ Indlela yomuntu olecala
iyathubeleza, kodwa ukwenza
kongelalo kuqondile.

⁹ Kungcono ukuhlala mazonzo
ephahleni lwendlu kulokuhlala
ndlu
yinye lomfazi olenkani.

¹⁰ Umuntu omubi utshisekela
ububi; kalasihawu
ngomakhelwana wakhe.

¹¹ Nxa kujeziswa isedeleli
isithutha sizuzwa ukuhlakanipha;

nxa ohlakaniphileyo eqondiswa
uzuza ulwazi.

¹² UNkulunkulu ongukuLunga
uyananzelela indlu yesigangi
kuthi lesosigangi asibhubhise.

¹³ Uma umuntu egcika izindlebe
zakhe ukuze angezwa ukukhala
kwabayanga, laye uzakuthi
esekhala

angalalelwa muntu.

¹⁴ Isipho esiphiwa ensitha
siyaludedisa ulaka,
lesivalamlomo
esifihlwe emakhukhwini
siyakudedisa ukuthukuthela.

¹⁵ Ukwahlulela kuhle kuthokozisa
olungileyo
kodwa izigangi kuzitshayisa
uvalo.

¹⁶ Umuntu ophambuka endleleni
yokuzwisisa
ucina esendawonye
labafileyo.

¹⁷ Lowo othanda ukuzithokozisa
uzakuba ngumyanga;
laloba ngubani othanda iwayini
lezibondlo ngeke anothe.

¹⁸ Ababi baba ngumhlawulelo
wabalungileyo,
labangathembekanga
bangumhlawulelo wabaqotho.

¹⁹ Kungcono ukuhlala enkangala
kulokuhlala lomfazi olenkani
lolicaphucaphu.

²⁰ Indlu yohlakaniphileyo
igcwele amaqubaquba
ezibiliboco lamafutha,
kodwa umuntu oyisithutha
udla aqede du konke alakho.

²¹ Lowo odinga ukuhlakanipha
lothando uzuza ukuphila,
ukuphumelela lodumo.

²² Umuntu ohlakaniphileyo
uhlasela umuzi wabalamandla
adilizele phansi inqaba
abayithembileyo.

- ²³ Lowo oqaphela umlomo
wakhe lolimi lwakhe
uyaziphephisa ezingozini.
- ²⁴ Umuntu ozigqajayo loyisiqholo
ibizo lakhe ngu "Sedeleli,"
wenza izinto
ngokuziqakisa okukhulu.
- ²⁵ Izinkanuko zevila yizo
ezililimazayo,
ngoba izandla zalo ziyala
ukusebenza.
- ²⁶ Ilanga lonke litshona lifisa
okungapheliyo,
kodwa abalungileyo
bayapha bengagodli.
- ²⁷ Umhlatshelo wababi
uyisinengiso – kambe mubi
kangakanani uma ulethwa
ngenhliziyi embi.
- ²⁸ Ufakazi wamanga uzabhubha,
kuthi lowo omlalelayo
uzabhujiswa lanini.
- ²⁹ Umuntu omubi utshengisa
isibindi samanga,
kodwa umuntu oqotho
uyananzelela izenzo zakhe.
- ³⁰ Akulakuhlakanipha,
akulambono,
akulacebo lakuphi
okunganqoba uJehova.
- ³¹ Ibhiza liyalungiselelwa usuku
lwempi,
kodwa ukunqoba kulawulwa
nguJehova.

22 Ibizo elihle liyathandeka

- kulenothe enengi;
ukuhlonitshwa kungcono
kulesiwula kumbe igolide.
- ² Abanothileyo labayanga
bayafanana ngalokhu:
uJehova unguMenzi wabo
bonke.
- ³ Umuntu olengqondo uthi
ebona ingozi acatshe,

- kodwa isithutha siyaphikelela
singena enkathazweni.
- ⁴ Ukuzithoba lokwesaba uJehova
kuletha inotho lodumo
lokuphila.
- ⁵ Endleleni yababi kugcwele
ameva lemjibila,
kodwa onanzelela
umphefumulo wakhe unqenqela
khatshana.
- ⁶ Fundisa umntwana indlela
amele ahambe ngayo,
kuzakuthi esemdala
kayikuphambuka kuyo.
- ⁷ Abanothileyo babusa abayanga,
lalowo owebolekayo uyisichaka
salowo omebolekayo.
- ⁸ Lowo ohlanyele ububi
uvuna ukuhlupheka,
njalo uswazi
lolaka lwakhe luzakwephulwa.
- ⁹ Umuntu ophanayo uzabusiwa,
ngokuba wabela abayanga
ukudla kwakhe.
- ¹⁰ Xotsha isedeleli, lenkani
ihle iphume;
ukuxabana lokuthukana
kuyaphela.
- ¹¹ Othanda inhliziyi
ehlanzekileyo, onkulumo yakhe
ipholile uzakuba ngumngane
wombusi.
- ¹² Amehlo kaJehova ayaluvikela
ulwazi
kodwa uyawadiliza amazwi
abangathembekanga.
- ¹³ Ivila lithi, "Kulesilo phandle!"
kumbe lithi,
"Ngizabulawa ezindleleni!"
- ¹⁴ Umlomo wesifebekazi
unjengomgodi otshonayo;
lowo othukwe nguJehova
uzawobokela kuwo.
- ¹⁵ Ubuthutha bubotshelwe
enhliziyweni yomntwana,
kodwa uswazi lokuqondisa

luzabuxotshela khatshana.
¹⁶Lowo ocindezela abayanga
 ukuze anothe ngabo,
 lalowo oncenga abanothileyo
 ngezipho – bonke bacina
 sebe ngabayanga.

Amazwi Ezihlakaniphi

¹⁷Lalela uzwe amazwi
 ezihlakaniphi;
 nikela inhliziyi yakho
 ezifundweni zami,
¹⁸ngoba kuyathokozisa nxa
 uzigcina enhliziyweni yakho,
 uzitsho kalula ngezindebe
 zakho.
¹⁹Ukuze ithemba lakho lihlale
 kuJehova, yikho ngikufundisa
 lamuhla wena ngokwakho.
²⁰Kangikulobelanga yini
 izitsho ezingamatshumi
 amathathu, izitsho zokweluleka
 lolwazi,
²¹ezikufundisa amazwi eqiniso
 athembekileyo,
 ukuze ukwazi ukupha
 izimpendulo ezilesisindo
 kulowo
 okuthumileyo na?
²²Ungagegeleli abayanga ngoba
 bengabayanga
 njalo ungapheleli
 abaswelayo entolongweni,
²³ngokuba uJehova uzakuba
 ngummeli wabo abahlukuluzi
 labo ababahlukuluzayo.
²⁴Ungabi ngumngane womuntu
 lolaka,
 ungapheleli lomuntu ozonda
 masinyane,
²⁵funa ufunde izindlela zakhe
 uzingenise emjibileni.
²⁶Ungabi ngumuntu ophanga
 ukwenza izithembiso
 kumbe onika
 isibambiso ngezikwelede;

²⁷ungayiswela inhlawulo
 uzakwemukwa noma
 ngumbheda
 wakho olala kuwo.
²⁸Ungasusi ilitshe lakudala
 elomngcele elabekwa
 ngokhokho bakho.
²⁹Uyambona umuntu oyingcitshi
 emsebenzini wakhe na?
 Uzasebenzela amakhosi;
 akayikusebenzela
 abantukazana.

23 Nxa uhlala phansi usidla

lombusi, nanzelela ukuthi
 kuyini
 okuphambi kwakho,
²uzithinte ungapheleli
 yibuhwaba.
³Ungahawukeli izibiliboco
 zakhe ngoba lokhokudla
 kuyakhohlisa.
⁴Ungazihlukuluzi uzigugise
 ngomsebenzi uzama inotho;
 hlakanipha wazi ukuzikhuza.
⁵Ungayibona manje inotho,
 masinyane isinyamalele,
 ngoba ngempela izamila
 impiko
 iphaphela emkhathini
 njengengqungqulu.
⁶Ungakudli ukudla komuntu
 oncitshanayo,
 ungapheleli
 izibiliboco zakhe;
⁷ngoba yena uhlezi ebalisa
 ngendleko.
 Angathi kuwe, "Dlana
 unathe," kodwa kungasuki
 enhliziyweni yakhe.
⁸Uzakuphila okuncane lokho
 okudlileyo ube udlalise amazwi
 akho okubonga.
⁹Ungakhulumi lesithutha

- ngoba sizakweyisa
inhlakanipho
yamazwi akho.
- ¹⁰ Ungasusi ilitshe lakudala
elomngcele
loba uzithathele amasimu
ezintandane,
- ¹¹ ngokuba uMlamuleli wabo
ulamandla;
uzakuba ngummeli wabo
aphikisane lawe.
- ¹² Nikela inhliziyo yakho
ekufundisweni
lezindlebe zakho
emazwini olwazi.
- ¹³ Ungayekeli ukumlaya
umntwana;
ukumtshaya ngoswazi
akuyikumbulala.
- ¹⁴ Mjezise ngoswazi ukuze
uphephise umphefumulo wakhe
ekufeni.
- ¹⁵ Ndodana yami, aluba inhliziyo
yakho ihlakaniphile, inhliziyo
yami layo izathokoza;
- ¹⁶ ingaphakathi yami
izajabula lapho izindebe
zakho
zikhuluma okulungileyo.
- ¹⁷ Inhliziyo yakho
mayingahawukeli
izoni, kodwa hlala utshisekela
ukwesaba uJehova.
- ¹⁸ Ngeqiniso lihle ikusasa lakho,
lethemba lakho
kaliyikucitshwa.
- ¹⁹ Lalela, ndodana yami,
uhlakaniphe,
ubeke inhliziyo yakho
endleleni elungileyo.
- ²⁰ Ungahlangani leziminzi
zewayini labazitika
ngenyama,
- ²¹ ngokuba izidakwa lezihwaba
ziba ngabayanga,
ukuwozela kwazo
- kuzembese amadabudabu.
- ²² Lalela uyihlo owakuletha
emhlabeni, njalo ungeyisi
unyoko nxa eseluphele.
- ²³ Thenga iqiniso ungalithengisi;
zuza ukuhlakanipha
lokuzikhuza lokuzwisisa.
- ²⁴ Uyise womuntu olungileyo
uyathokoza kakhulu;
lowo olendodana ehlakaniphileyo
uyathokoza ngayo.
- ²⁵ Sengathi uyihlo lonyoko
bangathokoza;
sengathi lowo owakuzalayo
angajabula!
- ²⁶ Ndodana yami, ngipha
inhliziyo yakho,
amehlo akho ahlale
ezindleleni zami,
- ²⁷ ngokuba isifebe singumgodi
otshonayo
lomfazi olibele lendlela
ungumthombo oyingozi.
- ²⁸ Uyacathamela njengesigebengu,
andise amadoda
angathembekanga.
- ²⁹ Ngubani ohlaba umkhosi?
Ngubani olosizi na?
Ngubani otshingayo? Ngubani
olensolo na?
Ngubani omahluzuhluzu ngeze?
Ngubani omehlo abomvu
gebhu na?
- ³⁰ Yilabo abalibala ngewayini,
abahamba bedinga inzwise.
- ³¹ Ungahugwa liwayini ulibona
libomvu,
nxa likhazimula
enkomitshini,
lapho lisehla kamnandi!
- ³² Ekucineni liluma njengenyoka
libe lobuhlungu obubulalayo
njengenhlangwana.
- ³³ Amehlo akho azabona izinto
ezingaqedakaliyo

- lengqondo yakho ifunisele
okudidayo.
- ³⁴Uzakuba njengomuntu
ondendayo phakathi kolwandle,
olele esiqongweni sensika
yomkhumbi.
- ³⁵Uzakuthi, "Bangitshayile
kodwa kangilimalanga!
bangibethile kodwa
kakubuhlungu!
Ngizavuka nini bo
ngiyodinga obunye utshwala?"

24 Ungabahawukeli abantu

- abaxhwalileyo, ungafisi
ubungane labo;
- ²ngoba ezingqondweni zabo
bahlose udlakela,
lezindebe zabo
zikhuluma ngokuvusa umsindo.
- ³Indlu yakhiwa ngokuhlakanipha,
imiswe ngokuzwisisa;
- ⁴amakamelo ayo agcwaliswe
ngolwazi,
agcwaliswe ngemiceciso
yakude eligugu.
- ⁵Umuntu ohlakaniphileyo
ulamandla amakhulu,
njalo umuntu
ololwazi uyandisa amandla;
- ⁶ukuthu aphume impi kuswela
izeluleko, lokunqoba kudinga
abeluleki abanengi.
- ⁷Ukuhlakanipha kuphakeme
kakhulu koyisiwula;
enkundleni kalalutho
angalukhuluma.
- ⁸lowo oceba ububi uzakwaziwa
njengomacebomabi.
- ⁹Amacebo obuwula ayisono,
njalo abantu bayasizonda
isideleli.
- ¹⁰Uma uthikaza ngezikhathi
zenhlupheko,
mancinyane kanganani

- amandla akho!
- ¹¹Bahlangule labo abaholelwa
ekufeni;
banqande labo abadayizela
besiya
ekubulaweni.
- ¹²Uma usithi, "Angithi besingazi
lutho ngalokhu,"
kambe lowo ohlola
inhliziyi kakuboni lokho na?
Kakwazi lokho yini onguye
olonda
ukuphila kwakho na?
Akayikuvuza ubani lobani
ngakwenzileyo na?
- ¹³Dlana inyosi, ndodana,
ngoba zilungile;
uluju olujuluka
ezinhlangueni lumnandi
luyanambitheka.
- ¹⁴Yazi njalo ukuthi ukuhlakanipha
kumnandi emphefumulweni
wakho,
aluba ukuzuza ikusasa lakho
lilethemba elihle, njalo
ithemba
lakho aliyikudaniswa.
- ¹⁵Ungacathameli indlu yomuntu
olungileyo sengathi
uyisigebengu,
ungawuhlaseli umuzi wakhe;
- ¹⁶ngoba loba angaze awe
kakhombisa umuntu
olungileyo
uyavuka futhi,
kodwa ababi
babhazalaliswa yizinhlopheko.
- ¹⁷Ungaqumbaqumbeki
ngokuwa kwesitha sakho;
nxa sikhubeka ungavumeli
inhliziyi
yakho ithokoze,
- ¹⁸ngokuba uJehova uzakubona
lokho asole
abesepholisa ulaka
lwakhe kuso isitha.

- ¹⁹ Ungazikhathazi ngenxa
yabantu ababi
loba ubahawukele
abaxhwalileyo,
²⁰ ngoba umuntu omubi akalalo
ithemba lakusasa,
njalo isibane
sezixhwali sizacinywa.
²¹ Yesaba uJehova lombusi,
ndodana yami,
ungangenelani
labahlamuki,
²² ngoba laba bobabili
bazakwehlisa ulaka
lubabhuhhise,
ngoba phela kambe
ngubani okwaziyo
ukubhuhhisa
abangakwehlisa?
- Amanye Amazwi Ahlakaniphileyo*
²³ La ngamanye amazwi
ezihlakaniphi:
Ukwahlulela ngobandlululo
kakulunganga:
²⁴ Loba ngubani othi kolecala,
"Kawulacala" –
abantu bonke bazamqalekisa
lezizwe zonke
zizamhlamukela.
²⁵ Kodwa kuzabalungela labo
abamlahlayo olecala,
lezibusiso ezinengi zizabehlela.
²⁶ Impendulo eqotho
injengokwangiwa
ezindebeni.
²⁷ Qeda umsebenzi wakho
waphandle
ulungise lamasimu akho;
kuthi-ke usuqedile wakhe indlu
yakho.
²⁸ Ungafakazi ngokubethela
umakhelwana kungelamlandu,
kumbe usebenzise izindebe
zakho ukhohlisa.
²⁹ Ungabokuthi, "Ngizakwenza

- kuye njengoba enze kimi;
ngizahlawulisa ngalokho
angenze khona."
³⁰ Ngedlula ensimini yevilavoxo,
ngedlula esivinini
somuntu ongelangqondo;
³¹ ameva ayeseekhula indawo
yonke,
indawo yonke isithe phethu
ukhula,
lomduli wamatshe usudilikile.
³² Ngakunanzelela konke
engangikubona
ngafunda isifundo kulokho
engakubonayo:
³³ Ukulala kancane, ukuwozela
kancane,
ukugoqa izandla kancane
uphumula –
³⁴ ngalokho uzakwehlelwa
yibuyanga njengesigebengu
lokuswela njengomuntu
othwele
izikhali.

Ezinye Izaga ZikaSolomoni

25 Lezi ngezinye njalo izaga
zikaSolomoni, ezabhalwa
yizinceku zikaHezekhiya inkosi
yakwaJuda:

- ² Kuyinkazimulo kaNkulunkulu
ukufihla indaba;
ukuchwayisisa
indaba lodumo lwababusi.
³ Njengalokhu izulu liphakeme
lomhlaba ujulile,
kanjalo imicabango
yamakhosi kayifinyelelwa.
⁴ Susa amakhafutha ahlangene
lesiliva
kuzasala isiliva esihle
esomkhandi;
⁵ susa abantu ababi phambi
kwenkosi,

- isihlalo sayo sizaqiniswa
ngokulunga.
- ⁶ Ungaziphakamisi phambi
kwenkosi,
ungaziphendleli indawo
phakathi kwezikhulu;
- ⁷ kubangcono ukuthi yona ithi,
"Woza uhlale ngapha,"
kulokuthi yona
ikwehlise phambi kwezikhulu.
Lokho okubonileyo ngawakho
amehlo
- ⁸ ungaphangisi ukukubika
emthethwandaba,
ngoba uzathini nxa
umakhelwane wakho
esekuyangisa?
- ⁹ Uma ulokuphikisana okuthile
lomakhelwana
ungasuki ubusuhamba
uhutshuza imfihlo yenu.
- ¹⁰ funa lowo okuzwayo
akuyangise
uhlale usungumuntu
olebizo elibi.
- ¹¹ Ilizwi elikhulunywe ngesikhathi
esifaneleyo
linjengamangqongqo egolide
ananyekwe emcepheni wesiliva.
- ¹² Njengecici legolide kumbe
umceciso wegolide
elicengiweyo
kunjalo ukukhuza komuntu
ohlakaniphileyo kolalelayo.
- ¹³ Njengokuphola kongqoqwane
ngesikhathi sokuvuna
sinjalo isithunywa
esithembekileyo
kwabasithumileyo;
sivuselela imiphefumulo
yabaphathi baso.
- ¹⁴ Njengamayezi lomoya
okungalethi izulu
unjalo umuntu
ozikhukhumeza ngamandla
angelawo.
- ¹⁵ Ngokubekezela inkosi
ingancengwa ize ivume,
lolimi oluthambileyo
lungalephula ithambo.
- ¹⁶ Uba ufumana izinyosi, dlana
okwaneleyo – ungedlulisi
amalawulo, uzazihlanza.
- ¹⁷ Ungabi ngunsukuzonke
endlini kamakhelwana wakho –
uzacina usumdaka
abesekuzonda.
- ¹⁸ Unjengesagila loba inkemba
kumbe umtshoko obukhali
unjalo umuntu ofakaza amanga
ngomakhelwana wakhe.
- ¹⁹ Unjengezinyo elibuhlungu
loba unyawo olwenyeleyo
kunjalo ukweyama emuntwini
ongathembekanga ngesikhathi
sokuhlupheka.
- ²⁰ Njengomuntu okhumula
ibhatshi mhla kumakhaza,
loba njengokuthela iviniga
phakathi
kwesoda
unjalo ohlabelela
izingoma emuntwini
odabukileyo.
- ²¹ Nxa isitha sakho silambile
siphe ukudla sidle;
nxa somile siphe amanzi
sinathise.
- ²² ngokwenza lokho umokhela
amalahle avuthayo ekhanda,
njalo uJehova uzakubusisa.
- ²³ Njengomoya wasenyakatho
uletha izulu,
lunjalo ulimi
olulobuqili luvusa ulaka.
- ²⁴ Kungcono ukuhlala
ekhulusini lophahla lwendlu
kulokuhlala ndlu yinye lomfazi
olomlomo.
- ²⁵ Njengamanzi abandayo
emuntwini okhatheleyo,

zinjalo izindaba ezimnandi
ezivela elizweni elikude.
²⁶ Njengesiziba esidungekileyo
loba umthombo ongcobileyo
unjalo umuntu olungileyo
odedela umuntu omubi.
²⁷ Kakukuhle ukudla izinyosi
wedlulise,
njalo kakulasithunzi
ukuzidingela ukudunyiswa.
²⁸ Njengedolobho eselidilikelwe
ngumthangala walo
unjalo umuntu ongazithintayo.

26 Njengongqwaqwane

ehlobo
loba izulu ebusika
kanjalo udumo
alusifanelanga isiwula.
² Njengentaka ephaphazelayo
loba inkonjane entwezayo,
sinjalo isiqalekiso
esingelasizatho
kasinamatheli.
³ Isiswebhu ngesebhiza, amatomu
ngakababhemi,
loswazi ngolwemihlane yeziwula!
⁴ Ungabophendula isiwula
ngendlela
yobuwula baso,
funa ubenjengaso
wena ngokwakho.
⁵ Phendula isiwula ngendlela
yobuwula baso,
sizabona kungathi
sihlakaniphile.
⁶ Njengokuziquma izinyawo
zakho loba ukunatha itshefu,
kunjalo ukuthumela umlayezo
ngesiwula.
⁷ Njengemilenze eqhugezelayo
eyomuntu oqhulayo
sinjalo isaga emlonyeni
wesiwula.
⁸ Njengokubophela ilitshe

esavutheni
kunjalo ukupha udumo
koyisiwula.
⁹ Njengogatsha lwameva
luphethwe
yisidakwa
sinjalo isaga emlonyeni
wesiwula.
¹⁰ Njengomtshoko ociba loba
ngubani odlulayo
unjalo oqatsha
isiwula loba ngubani
ozedlulelayo.
¹¹ Njengenja ebuyela
emahlanzweni ayo
kanjalo isiwula siyabuphinda
ubuthutha baso.
¹² Uyambona yini umuntu
ozibona engohlakaniphileyo?
Kulethemba elingcono
ngesiwula
kulaye.
¹³ Iivilavoxo lithi, "Kulesilo
endleleni,
isilwane esibi siyazula
emigwaqweni!"
¹⁴ Njengevalo esitshibilika
ngamabhanti aso
kunjalo ivila
liphenduka embhedeni walo.
¹⁵ Iivila litshonisa isandla salo
emganwini;
lehluleke ukubuyisa isandla
emlonyeni lidle.
¹⁶ Iivila lizibona lihlakaniphile
kakhulu okwedlula abantu
abayisikhombisa
abangaphendula
ngokuhlakanipha.
¹⁷ Njengomuntu odonsainja
ngendlebe
unjalo umuntu othi edlula
angenele ingxabano
ingesiyakhe.
¹⁸ Njengohlanya luphosa izikhuni
zomlilo kumbe

imitshoko ebulalayo,
¹⁹ injalo indoda ephoxa
 umakhelwana wayo ibisisithi,
 "Bengizidlalela nje!"
²⁰ Nxa kungaselankuni umlilo
 uyacima;
 nxa kungaselakunyeya
 ukuxabana kuyaphela.
²¹ Njengamalahle avuthayo loba
 njengenkuni emlilweni,
 unjalo umuntu othanda
 ingxabano
 ekuvuseni inkani.
²² Amazwi omuntu onyeyayo
 anjengezibiliboco;
 angena ekujuleni
 kwenhliziyo yomuntu.
²³ Njengokulolongeka kwesitsha
 sebumba sikhazimule
 kunjalo ukuthakazelela
 kwezindebe zenhliziyo elobubi.
²⁴ Umuntu olenhliziyo embi
 uvala ngezindebe ezimnandi,
 kodwa enhliziyweni yakhe
 ufihle inkohliso.
²⁵ Loba ukukhuluma kwakhe
 kumnandi,
 kodwa ungaze wamkholwa,
 ngoba inhliziyo yakhe igcwele
 izethuko eziyisikhombisa.
²⁶ Inzondo yakhe angayivala
 ngobuqili,
 kodwa ububi bakhe
 buzavezwa obala ebantwini.
²⁷ Umuntu angagebha umgodi,
 uzawela kuwo;
 umuntu angagiqqa ilitshe,
 lizaphenduka ligiqikele phezu
 kwakhe.
²⁸ Ulimi oluqamba amanga
 luyabazonda labo
 olubalimazayo,
 lomlomo okhohlisayo uletha
 incithakalo.

27 Ungazincomi ngelakusasa,
 ngokuba kawukwazi ukuthi liza
 lithweleni.
² Yekela omunye akudumise,
 hatshi owakho umlomo;
 akube ngomunye, kungabi
 ngezakho izindebe.
³ Ilitshe liyasinda, itshebetshebe
 ngumthwalo onzima,
 kodwa ukucatshulwa yisiwula
 kunzima
 okudlula kokubili.
⁴ Ulaka lulolunya lentukuthelo
 iyagabha,
 kambe ngubani ongema
 phambi komhawu na?
⁵ Kungcono ukuthukwa obala
 kulokuthandwa
 ngokufihlakeleyo.
⁶ Ukulinyazwa ngumngane
 kakwesabeki,
 kodwa isitha sikwanga
 sedlulise amalawulo.
⁷ Osuthiyo kazithakazeleli
 izinyosi,
 kodwa kolambileyo
 lokubabayo
 kunambitheka mnandi.
⁸ Njengenyoni elahleka esidlekeni
 sayo, unjalo umuntu otshiya
 umuzi wakhe.
⁹ Amakha lempepha kuletha
 intokozo enhliziyweni,
 lobumnandi bomngane busuka
 ezalulekweni zakhe
 eziqinileyo.
¹⁰ Ungadeli umngane wakho
 lomngane kayihlo,
 futhi ungayi endlini yomfowenu
 nxa wehlelwe
 yizinhlopheko –
 ungcono umakhelwane
 eduze kolomfowenu
 okhatshana.

- ¹¹ Hlakanipha, ndodana, ulethe
intokozi enhliziyweni yami;
lapho ngizakwazi
ukumphendula
ongeyisayo.
- ¹² Olengqondo uthi angabona
ingozi abaleke, kodwa
isithutha siyaqhubeka
singene enkathazweni.
- ¹³ Thatha isigqoko salowo
owenzela owemzini
isibambiso;
sigcine njengesithembiso aluba
esenzela umfazi ongelasimilo.
- ¹⁴ Uba umuntu evukisa
umakhelwane
wakhe ngokumnqolonga
ekuseni kakhulu, kuzathiwa
uyamqalekisa.
- ¹⁵ Umfazi olenkani
unjengamathonsi
angapheliyo mhlana kufefeza;
- ¹⁶ ukumkhuza kufana lokukhuza
umoya loba lokubamba
okulamagcobo ngesandla.
- ¹⁷ Njengensimbi ilola insimbi,
kanjalo indoda ikhaliphisa
enye.
- ¹⁸ Lowo onakekela isihlahla
somkhiwa uzakudla izithelo
zawo,
kuthi lowo olondoloza
umqatshi
wakhe abe lodumo.
- ¹⁹ Njengamanzi etshengisa
ubuso bomuntu, kanjalo
inhliziyoyomuntu itshengisa
ayikho khona.
- ²⁰ UKufa leNcithakalo
kakusuthisi,
anjalo lamehlo omuntu.
- ²¹ Isiliva sicengwa emcepheni
legolide emvuthweni,
kodwa umuntu
uhlolwa ngokudunyiswa
akuphiwayo.

- ²² Ungaze uchole isiwula
elitsheni,
usichole njengamabele
ngembokodo
kawusoze ubususe
ubuwula baso.
- ²³ Woba leqiniso ukuthi
uhlala usazi kuhle isimo
sezifungo zakho,
nanzelela imihlambi yakho;
- ²⁴ ngokuba inotho kayiyikuhlala
kokuphela,
lomqhele wobukhosi
kawuyikuba
ngowezizukulwane
zonke.
- ²⁵ Utshani bungaqunywa kuqalise
ukuhluma obunye
kuthi bonke obusikiweyo
ezintabeni sebubuthiwe,
- ²⁶ amawundlu azakupha uboya
bezigqoko,
lezimbuzi zikuphe imali
elingana intengo yesiqinti.
- ²⁷ Uzakuba lochago lwembuzi
olunengi
olwakho lolwendlu yakho
lusuthise lezincedu zakho.

28 Umuntu omubi uyabaleka

loba engaxotshwanga muntu,
kodwa abalungileyo balesibindi
njengesilwane.

- ² Nxa ilizwe lihlamuka liba
lababusi abanengi, kodwa
umuntu
ozwisisayo lololwazi ugcina
ukuthula.
- ³ Umbusi ocindezela abayanga
unjengezulu elinengi elitotisa
amabele.
- ⁴ Labo abaphikisa umthetho
bakhuthaza izigangi,
kodwa labo abawugcinayo
bayazenqabela.

- ⁵ Abantu ababi kabakuzwisisi
ukwahlulela kuhle,
kodwa labo abamdingayo
uJehova bayakuzwisisa
kakhulu.
- ⁶ Ungcono umyanga ohamba
ngokulunga kulesinothi
esilezindlela
zokungcola.
- ⁷ Lowo ogcina umthetho
yindodana eqedisisayo,
kodwa umngane wezixhwali
uyangisa uyise.
- ⁸ Lowo owandisa inotho yakhe
ngenzaliso eyeqileyo
uyibuthela
omunye ozabalomusa
kubayanga.
- ⁹ Loba ngubani ongawulaleliyo
umthetho,
lemikhuleko yakhe
izakuba yisinengiso.
- ¹⁰ Lowo oholela olungileyo
endleleni embi uzawela
emjibileni wakhe,
kodwa ongelacala
uzakwamukela ilifa elihle.
- ¹¹ Umuntu onothileyo
angazibona ingathi
uhlakaniphile,
kodwa umyanga oqedisisayo
uhle abone ukuthi kasumuntu.
- ¹² Nxa olungileyo enqoba
kulokujabula okukhulu;
kodwa nxa omubi ethatha
umbuso
abantu bayacatsha.
- ¹³ Lowo ofihla iziphambeko
zakhe kayikuphumelela,
kodwa lowo ozivumayo
azitshiye
ufumana umusa.
- ¹⁴ Ubusisiwe umuntu ohlala
emesaba uJehova,
kodwa lowo
oyenzalukhuni inhliziyo yakhe
uwela enkathazweni.
- ¹⁵ Njengesilwane esibhongayo
loba ibhere elihlaselayo
unjalo umuntu omubi nxa
ebusa
abantu abangelamandla.
- ¹⁶ Umbusi ocindezelayo
wehluleka ukwahlulela kuhle,
kodwa lowo ozonda inzuzo
yokuganga uzakuba lempilo
ende.
- ¹⁷ Umuntu odliwa
ngumzwangedwa wokubulala
omunye
uzaba ngohlala ebaleka aze
ayokufa;
akungabi lamuntu omsekelayo.
- ¹⁸ Lowo ompilo yakhe ingelacala
uvikelekile,
kodwa ondlela zakhe
zixhwalile
uzakuwa masinyane.
- ¹⁹ Lowo osebenza amasimu akhe
uzathola ukudla okunengi,
kodwa lowo ophika ngezifiso
zeze
uzakuba ngumyanga onukayo.
- ²⁰ Umuntu othembekileyo
uzabusiwa ngokuphumelela,
kodwa ogijimela ukunotha
kayikuphepha ekujezisweni.
- ²¹ Ukubandlulula abantu
kakulunganga
ikanti umuntu uyona
ukuze azuze ucezu lwesinkwa.
- ²² Umuntu oncitshanayo
utshisekela ukunotha
kodwa kaboni
ukuthi unyenyelwa yibuyanga.
- ²³ Lowo okhuza umuntu
uzacina esethandeka kulalowo
ololimi olukhohlisayo.
- ²⁴ Lowo owebela uyise loba
unina athi, "Akusinto embi"

uyafana lomuntu obhidlizayo.
²⁵ Umuntu olomhawu ubanga
 ingxabano,
 kodwa lowo
 omethembayo uJehova
 uzaphumelela.
²⁶ Lowo ozithembayo yena
 uyisiwula,
 kodwa lowo ohamba
 ngenhlakanipho uvikelekile.
²⁷ Lowo ophayo abayanga
 kayikuswela lutho,
 kodwa ovala
 amehlo ingathi kababoni uzuza
 iziqalekiso ezinengi.
²⁸ Lapho izigangi zisiba
 yiziphathamandla abantu
 bayacatsha;
 kodwa nxa kusifa izixhwali
 abalungileyo bayaphumelela.

29 Umuntu oqinisa intamo

phezu kokukhuzwa kanengi
 uzabhuji swa
 ngesikhatshana – kungabi
 lokuphepha.
² Lapho kuphumelela
 abalungileyo abantu
 bayajabula;
 nxa kubusa izixhwali abantu
 bayabubula.
³ Umuntu othanda ukuhlakanipha
 uletha intokozo kuyise,
 kodwa ohamba
 lezifebe utshaphaza inotho
 yakhe.
⁴ Ngokubusa kuhle inkosi
 iyaliqinisa
 ilizwe layo,
 kodwa leyo elihaga
 lezivalamlomo iyalibhidliza.
⁵ Loba ngubani okhohlisa
 umakhelwana
 wakhe uzendlalela umbule
 wokuzithiya.

⁶ Umuntu omubi uthiywa yisono
 sakhe,
 kodwa umuntu olungileyo
 angahlabela athokoze.
⁷ Olungileyo uyawananza
 amalungelo abayanga,
 kodwa ababi kabazidubi
 ngalokho.
⁸ Izedeleli zingalidunga
 idolobho,
 kodwa abantu
 abahlakaniphileyo bayaludedisa
 ulaka.
⁹ Nxa umuntu ohlakaniphileyo
 esiya emthethwandaba
 lesiwula,
 isiwula siyatshinga sibhede
 kube
 lomsindo.
¹⁰ Abadinga ukuchitha igazi
 bayamzonda umuntu oqotho
 njalo badinga ukubulala
 abalungileyo.
¹¹ Isiwula siyalukhihliza lonke
 ulaka lwaso,
 kodwa umuntu
 ohlakaniphileyo uyazithiba.
¹² Nxa umbusi elalela amanga,
 zonke izikhulu zakhe ziba
 zimbi.
¹³ Umyanga lomcindezeli
 bakanye kulokhu:
 uJehova uvula
 amehlo abo bobabili.
¹⁴ Nxa inkosi isahlulela
 abayanga kungelabandlululo,
 isihlalo sayo sobukhosi
 sizaqina.
¹⁵ Uswazi lokuqondisa lunika
 ukuhlakanipha,
 kodwa umntwana
 oyekelwayo uhlazisa unina.
¹⁶ Nxa ababi bephumelela,
 lesono laso siyaphumelela,
 kodwa abalungileyo
 bazabawisa.

- ¹⁷ Qondisa indodana yakho,
izakupha ukuthula;
izaletsa injabulo
emphefumulweni wakho.
- ¹⁸ Lapho okungekho khona
isambulelo, abantu badela
ukuzithiba;
kodwa ubusisiwe lowo ogcina
umlayo.
- ¹⁹ Inceku kayiqondiswa ngamazwi
nje wodwa, loba izwisisa
kayiyikukwenza ekutshelwayo.
- ²⁰ Uyambona umuntu owalazela
ukukhuluma?
Kulethemba elingcono
ngesiwula kulaye.
- ²¹ Aluba umuntu etotoza inceku
yakhe isakhula,
leyonceku izamthwalisa nzima
ekucineni.
- ²² Umuntu othukuthelayo udala
ingxabano,
kodwa lowo olicaphucaphu
wenza izono ezinengi.
- ²³ Ukuzigqaja komuntu
kuyamehlisa,
kodwa umuntu
ochumileyo uzuza udumo.
- ²⁴ Osizana lesela uyazizonda
yena;
usezifungise kulo ngakho
ngeke afakaze iqiniso.
- ²⁵ Ukwesaba abantu kuba
yizithiyo,
kodwa lowo othemba
uJehova uzaphepha.
- ²⁶ Abanengi bazama ukuzisondeza
kumbusi,
kodwa ukwahlulela
okuhle kuvela kuJehova.
- ²⁷ Abalungileyo bayabenyanya
abangathembekanga;
abaxhwalileyo bayabenyanya
abalungileyo.

Izitsho zika-Aguri

30 Amazwi ka-Aguri

- indodana kaJake – izilo:
Umuntu lo wathi ku-Ithiyeli,
ku- Ithiyeli lo-Ukhali:
- ² " Angilalwazi okudlula bonke
abantu; angilakho ukuzwisisa
komuntu.
- ³ Angikufundanga ukuhlakanipha
njalo kangilalwazi ngaye
Ongcwele.
- ⁴ Ngubani oseke waya ezulwini
waphinda wehla na?
Ngubani oseke wafumbatha
umoya ngesandla sakhe na?
Ngubani oseke wagoqela amanzi
ngesigqoko sakhe na?
Ngubani omise yonke
imikhawulo yomhlaba na?
Lingubani ibizo lakhe, lebizu
lendodana yakhe na?
Ngitshela uma usazi!
- ⁵ "Wonke amazwi kaNkulunkulu
akalamposiso;
uyisihlangu kulabo
abacatsha kuye.
- ⁶ Ungengezeleli emazwini akhe,
funa akukhuze akwenze
umqambimanga.
- ⁷ "Zimbili izinto engizicela
kuwe, O Jehova;
ungangincitshi zona
ngingakafi:
- ⁸ Susa kimi inkohliso lamanga;
ungangiphi ubuyanga loba
inotho,
kodwa ungiphe kuphela ukudla
kwami
kwansuku zonke.
- ⁹ Phela ngingaba lokunengi
kakhulu ngikuphike wena
ngithi, 'Ungubani uJehova?'
loba ngibengumyanga
ngintshontshe;

- ngalokho ngiliyangise ibizo
likaNkulunkulu wami.
- ¹⁰ "Ungahlebi inceku enkosini
yayo,
ngoba izakuqalekisa ungene
enkathazweni.
- ¹¹ "Bakhona abathuka oyise,
abangababusiyo onina;
- ¹² labo abazibona belungile
ikanti kabahlambululwanga
emanyaleni abo;
- ¹³ labo abamehlo abo ahlezi
egcwele ulaka, abakhangela
ngokudelela;
- ¹⁴ labo omazinyo abo zinkemba,
omihlathi yabo inanyathiselwe
izingqamu ukuze baginye
abayanga baphele emhlabeni,
labaswelayo
abaphakathi kwabantu.
- ¹⁵ "Umkhaza ulamadodakazi
amabili; ayamemeza athi,
Siphe! Siphe!"
Zintathu izinto ezingasuthiyo,
Zine ezingakaze zithi,
'Sekwanele!':
- ¹⁶ lingwaba, yisisu senyumba,
lomhlabathi ongasuthiyo
amanzi,
lomlilo ongezukufa wathi,
'Sekwanele!'
- ¹⁷ Ilihlo elihleka uyise, elidelela
ukulalela unina,
lizakotsholwa
ngamawabayi asesigodini,
lizadliwa ngamanqe.
- ¹⁸ "Kukhona izinto ezintathu
ezingimangalisayo kakhulu,
ezine engingazizwisiyo:
- ¹⁹ indlela yengqungqulu
emkhathini,
umzila wenyoka edwaleni,
indlela yomkhumbi olwandle,
lendlela yejaha lentombi.
- ²⁰ "Le yindlela yesiphingikazi:
siyadla sesule umlomo waso
besesisithi, 'Angenzanga lutho
olubi.'
- ²¹ "Zintathu izinto ezizamazamisa
umhlaba,
zine ongeke uzithwale:
- ²² yinceku eba yinkosi, yisiwula
esisuthiyo,
- ²³ ngumfazi owendileyo
ongathandwayo,
lencekukazi
ethathela inkosikazi indoda.
- ²⁴ "Kukhona emhlabeni izinto
ezine ezincinyane,
ikanti-ke zihlakaniphile kakhulu:
- ²⁵ ubunyonyo kabulamandla
anganani,
kodwa buyabuthelala
ukudla kwabo ehlobo;
- ²⁶ lezimbila ziyizidalwa
ezilamandla
angatsho lutho,
kodwa zenza
izikhundla zazo ezingoxweni
zamadwala;
- ²⁷ izintethe kazilankosi, kodwa
zihamba
ziludibi olwesabekayo;
- ²⁸ umbankwa ungabanjwa
ngesandla,
kodwa ungena
lasezigodlweni zamakhosi.
- ²⁹ "Kulezinto ezintathu ezihamba
zinqekuza kamnandi,
zine ezihamba
zibeka kamnandi:
- ³⁰ yisilwane, esilamandla
esabekayo phakathi kwezilo,
esingabalekeli lutho;
- ³¹ liqhude eliditshazelayo,
yimpongo,
njalo lenkosi nxa ihanqwe
libutho layo.
- ³² "Nxa ube yisithutha
waziphakamisa,

kumbe nxa wakhe amacebo
okwenza okubi, vala umlomo
wakho ngesandla
sakho.

³³Ngoba njengokuphehla uchago
kudala iphehla, lanjengoba
ukugubha
amakhala kubanga umungula,
kunjalo ukuvusa ulaka kudala
ingxabano.”

Izitsho zeNkosi uLemuweli

31 Ngamazwi enkosi

uLemuweli –
lizilo alifundiswa ngunina:

²“Hawu, ndodana yami! Hawu
ndodana yethumbu lami!
Hawu, ndodana yezifungo zami,

³ungadlalisi amandla akho
ebafazini,

izifutho zakho kulabo
abadiliza amakhosi.

⁴“Kakusikho kwamakhosi,
bakithi Lemuweli – kakusikho
kwamakhosi
ukunatha iwayini,

kakusikho
kwababusi ukunxwanela
utshwala,

⁵funa badakwe bakhohlwe
izimiso
zomthetho,

behluleke ukumisela kuhle
abahluphekayo amalungelo
abo.

⁶Phana utshwala kulabo abavele
sebezifele,

iwayini kulabo abalosizi
olukhulu;

⁷kabanathe bakhohlwe ubuyanga
babo
bakhohlwe nya usizi lwabo.

⁸“Bamele labo abehlulekayo
ukuzikhulumela,

uwamele amalungelo alabo
abangelalutho.

⁹Khuluma njalo wahlulele
ngokulunga;
alwele amalungelo
abayanga labaswelayo.”

*Amazwi Okuphetha: Umfazi
Oncomekayo.*

¹⁰Ngubani na ongathola umfazi
olesimilo?

Uligugu elidlula kakhulu
amatshe amahle.

¹¹Indoda yakhe iyamthemba
ngokupheleleyo
njalo kayisweli lutho
oluqakathekileyo.

¹²Uyenzela okuhle, hatshi
okubi,
empilweni yakhe yonke.

¹³Uyakhetha kuhle iwulu
lesikusha akweluke kuhle
ngezandla ezikhutheleyo.

¹⁴Unjengemikhumbi
yabathengisi,
eletha ukudla okuvela kude.

¹⁵Uvuka ekuseni kusesemnyama;
alungisele abomuza wakhe
ukudla
abele lezincekukazi zakhe.

¹⁶Uyayihlolisisa insimu mandulo
kokuyithenga;
ngalokho akuzuzayo
uyahlanyela isivini sakhe.

¹⁷Uwubamba ngokukhuthala
umsebenzi wakhe;
aqinise izingalo
zakhe emsebenzini.

¹⁸Uyananzelela ukuthi
ukuthengisa kwakhe
kulembuyiselo,
lokuthi isibane sakhe kasicimi
ebusuku.

¹⁹Uphatha uluthi lokuphatha
ngesandla sakhe abesebamba
ngeminwe yakhe isigudugudu

- sokweluka.
- ²⁰ Welula izingalo zakhe
kubayanga njalo ulezandla
ezilula
kwabaswelayo.
- ²¹ Lapho kukhithika ungqoqwane,
kalakwesaba ngabendlu yakhe;
ngoba bonke bagqoke
ezibomvu.
- ²² Uthunga izigubuzelo zombheda
wakhe;
agqoke ilineni elihle
lezigqoko eziyibubende.
- ²³ Indoda yakhe iyahlonitshwa
enkundleni
lapho afika ahlale ndawonye
lezikhulu zelizwe.
- ²⁴ Uthunga izigqoko zelineni
azithengise,
abathengi bemigaxo bayizuzo
kuye.
- ²⁵ Wembethe amandla lesithunzi;
uyahleka loba kusiza izinsuku
ezimbi.
- ²⁶ Ukhuluma ngenhlakanipho,
lezeluleko eziqondileyo
zisolimini lwakhe.
- ²⁷ Unqinekela ezomuzi wakhe
njalo kadli isinkwa sobuvila.
- ²⁸ Abantwabakhe bayambonga
bathi ubusisiwe;
lendoda yakhe layo
iyamdumisa ithi,
- ²⁹ "Banengi abafazi abenza
izimangaliso zobuhle
kodwa wena uyabedlula
bonke."
- ³⁰ Ukubukeka kuyakhohlisa,
lobuhle buyaphela;
kodwa umfazi owesaba uJehova
kadunyiswe.
- ³¹ Kaphiwe umvuzo wobuhle
abenzayo,
imisebenzi yakhe
imlethele udumo enkundleni.